

LRKSA OFICIALIS ORGANAS, KATALIKISKAI
TAUTISKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Prenumerata metams \$2.00, pusmečiui \$1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas Wilkes-Barre 3-4711

GAIRSAS

Entered in Second Class Matter January 16, 1980, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1919

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 1-4711

No. 17.

KETVIRTADIENIS, BALAND-APRIL 25, 1946

VOL. METAI XXX

DIEŠ KLAUSIMAI IR DARŠIS TAS

LRKSA 55-tas seimas artinasi. Kuopu išrinktiems atstovams patartina be atidėjimo daryti kambarių reorganizaciją, nes vėliau gali būti perkelti į kitas vietas. Kaip žinote, seimo centras bus Hollenden viešbuty, ten patogiausia užrezervuoti kambarį.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse lankosi Sovietų Rusijos rašytojų ir laikraštinių delegacija. Sovietų rašytojai prašo mūsų rašytojų ir laikraštinių nekritikuoti ir nesmerkti Sovietų Rusijos režimo. Tuo tarpu Sovietų spauda peikia mūsų spaudą, vadindama ją koruptiška spauda. Esą, Amerikos spauda tarnauja tik turėjų reikalams, kurie laikraščius leidžia, arba finansuoja.

Išrodo, kad Sovietų komisarai nenori matyti, kad šioje šalyje gali laikraščius leisti, kas tiktai nori ir pajėgia. Savo laikraščius turi įvairios organizacijos, neišskiriant nei organizuotų darbininkų. Šimtus laikraščių išleidžia įvairios tautinės grupės, tarp jų vien lietuviai turi virš trisdešimt laikraščių, kurie toli gražu netarnauja kaip

ten kapitalistams, kaip diktatoriaus Stalino, o tik amerikiečių spaudai prikiša.

Amerikoje spauda nėra kontroliuojama nei turėjų, nei pačios vyriausybės, ji turi plačiausias laisvės sąlygas, kritikuoti pačios vyriausybės darbus ir ta teise šios šalies spauda kuo plačiausia naudojasi. Tuo tarpu Sovietų Rusijoje gali gyvuoti tik valdančios bolševikų partijos spauda. Kaip jokios opozicinės partijos ar grupės ten negali viešai pasireikšti, taip ir opozicinės spaudos viešai gyvuojančios sovietijoje nėra. Spauda ten yra diktatoriško režimo akla vergė ir jo garbintoja.

Pažymėtinas dar vienas dalykas. Nei Amerikos, nei kitų užsienio šalių laikraštinkai neturi galimybės nuvykti į Sovietų Rusiją susipažinti su tikrove, bet gali pamatyti tik tą, ką teikiama parodyti komisarai. Amerikoje ne tiktai Sovietų laikraštinkai gali laisvai važinėti, studijuoti, tyrinėti mūsų šalies gyvenimą, bet šimtai sovietu diplomatinė tarnautojų ir šnipų čia laisvai stebi visą gyvenimo sritį, išskiriant militares, apie kurias jie irgi patiria nemažai žinių.

Balandžio 20 Popiežius Pijus XII priėmė audiencijon du šimtu italų katalikų akcijos vadų. Popiežius nurodė, kad krikščioniškai moralėje didelį pavojų sudaro divorsai, betikybines mokyklos, tvirkinančios mases ir nepadorūs pasilinksminimai. Pavojai yra dideli, momentas yra labai rūstus, dėl to bažnyčios galva ragina katalikų vadus drąsiai stoti į kovą su tais pavojais, ypač galingai su bedievių akcija.

Popiežius taip pat ragino katalikų vadus darbuotis įjudinti katalikiškas mases aktyviai dalyvauti ateinančiuose nacionaliuose Italijos rinkimuose, kad balotų pagalba anginti žmonių teises ir laisvę nuo gresiančio ateistų, ypač galingai komunistų pavojų.

LIETUVIAI SOVIETŲ KONTROLIUOJAMOJ LENKIJOS

Lenkijoje yra pasilikęs didokas skaičius lietuvių, kurie daugiausia išsimėtę po buvusį Dancigo koridorį. Visus surašyti ir sudaryti kokį nors sąrašą neįmanoma, kadangi prie dabartinės Lenkijos tvarkos bent koks organizuotas veikimas yra negalimas, nes tai gali būti įžiūrima priešvalstybinu veikimu.

Lenkijos spauda skelbia, kad repatriacija tarp Lenkijos ir Lietuvos turėtų pasibaigti iki š. m. vasario 1 d. Lenkai lietuviams pareiškė, kad jie busi priversti atiduoti tuos lietuvius rusams, vien dėl to, kad tarp lenkų ir rusų yra sudaryta sutartis, pagal kurią lenkai turėtų atiduoti visus rusų "piličius", o tik tada rusai jiems atiduosią lenkus. Apie Torną, rusų enkavedistai atveinėja prigaudę lietuvių Lenkijoje į lagerius. Apie Dancigą lietuvių gaudymų taip pat buvo. Gaudė rusų ir lenkų policija. Kartais pasitaiko, kad materialinių sunkumų ir baimės verčiami lietuviai repatriuoja, pasidaro lenkais.

Lietuviai gyvena pas ūkininkus, dirba už maistą, pavalgyti gauna tik dirbantysis, o žmona, vaikai ne. Yra ir tokių, kurie visai neturi nei duonos, nei bulvių. Tai šeimos, kurios frontui praeinant buvo apiplėštos ir šeima be vyrų.

Išvažiuoti iš Lenkijos daroma kliūtis. Lenkų įstogės nenori duoti leidimo ir siūnia juos pas rusus į jų ambasadą.

AKADEMINIAI TREMTINIŲ REIKALAI

Tubingeno universitete yra įsteigta Lituanistikos ir Slavistikos katedra: čia mokosi apie 30 lietuvių studentų, paskaitas skaito 3 lietuviai profesoriai.

Lietuvių studentų Tubingeno universitetan išsiek buvo numatyta įleisti tik mažą skaičių ir tik į teologijos bei medicinos fakultetus, tačiau tą klausimą nukreipus į prancūzų okupacinės valdžios švietimo vadovą, jo pritarimu ir pareidymais į Tubingeno universitetą žiemos semestru į visus fakultetus yra priimta 240 lietuvių studentų ir apie 20 lietuvių-doktorantų. Į Stuttgarte aukštąją technikos mokyklą, kurioje mokslas prasidėjo kovo pradžioje, tikimasi bus priimta iki 50 lietuvių studentų, tačiau dėl šio skaičiaus iki šio laiko konkrečiai dar nesutarita.

NUSIZUDĖ MARIA ITURBI HERO

Beverly Hills, Cal. — Birželio 17-tą rado nusišovusią garsaus artisto pianisto Jose Iturbi dukterį Maria Iturbi Hero, 29 metų amžiaus, dviejų vaikų motiną. Tragedija įvyko dėl šeimyninių nesupratimų.

GEN. SHIYOKU KUO BUS PAKARTAS

Manila. — Balandžio 18-tą U. S. militaris teismas pasmerkė mirties bausme (pakorimu) japonų generalą Shiyoku Kuo. Jis surastas kaltu už amerikiečių kar nelaisvių kankinimus ir žudymus.

DĖL SPROGIMO ZUVO 12 ANGLIAKASIŲ

Badford, Va. — Balandžio 18-tą Great Valley Anthracite Coal Corporation kasykloje įvyko didelė eksplozija. Zuvo 12 angliakasių. Laimė, tuo laiku dirbo tik maža dalis darbininkų.

REKONVERSIJA REIKALINGA LRKSA ATEIČIAI

Finansinė Padėtis Labai Gera, Bet...

Patys gerbiamieji nariai, bent kiek akyliau peržiūrėję LRKSA sekretoriaus ir išdininco raportus, patiektus Vykdomojo Komiteto metiniam susirinkimui, galėjo aiškiai pastebėti, kad dabartinė mūsų organizacijos finansinė padėtis yra geriausia jos gyvenimo istorijoje. Dėl to mes galime laikyti save esant laimingais, kad šiuo momentu organizacija yra tokioje padėtyje.

Kodėl taip?

Todėl, kad tai sudarė galimumus Vykdomam Komitetui (centro valdybai) paruošti tokį rekonversijos (certifikatų perrašymo) planą, kuris duoda nariams šimta nuosimčių dabartinių rezervų kreditą narių certifikatuose.

Kaip jau buvo paskelbta, Vykdomojo Komiteto planas su 100% rezervais buvo patiektas Pensylvanijos steito apdraudos departamentui ir buvo užgirtas. Jei LRKSA finansinė padėtis būtų buvusi bent kiek menkesnė, tasai mūsų planas jokiū būdu nebūt buvęs užgirtas. Mūsų certifikatų rezervai būtų buvę nukirsti iki 90 ar 85 nuosimčių. Taip įvyko su kitų fraternalių organizacijų, kurioms reikia praversti rekonversiją, certifikatų rezervais.

Dėka Sus-mo geram finansų stoviui, mūsų senųjų klasės A certifikatų perrašymo planą užgyrė ne tik Pensylvanijos, bet ir New Yorko valstybės apdraudos departamentas. Neabejojame, kad jį užgirs ir Illinois, Ohio, Massachusetts ir kitos valstybės.

Ne Mes Vieni Tą Zygi Darome

Ir LRKSA ir visos kitos fraternalinės organizacijos, kurios ligšiol dar turėjo narių su 4% National Fraternal Congress certifikatais, pirmiausia susidūrė su New Yorko apdraudos departamentu. Toji valstybė pirmoji pradėjo versti juos (senus klasės A certifikatus) perrašyti ant naujųjų—trijų procentų certifikatų su taip vadinamomis—"cash surrender", "paid-up" ir "extended insurance" vertėmis. Nesitaikant prie valdžios reikalavimų, paprastai, jokių ceremonijų nėra daroma—atimamas leidimas apyvartą-biznį valstybės ribose vesti.

Panašus spaudimas pradėtas daryti iš visų kitų steitų, kuriuose Sus-mo charteris yra registruotas. Tuo atžvilgiu pažymėtinas yra Penna. steito apdraudos departamentas. Gregg L. Neel laiškas, kuriame užgirtas mūsų planą, tačiau padaro įsidėmimą ir rimtą pastabą. Jisai perspėja, kad jei nariai, turintieji senus A klasės certifikatus-pakankamai greitai nepakeis juos į naujuosius, organizacija gali būti priversta savo dabartinį savanorinį planą pakeisti į priverstiną. Vadinas, tada jau nebūtų klausimo, ar mes norime ar nenorime, bet reikia ir turime. Ne be reikalo ir mėnesinio raporto apie rekonversijos darbo pažangą reikalauja.

Reikia manyti, kad Sus-mo 55-tam seimui nieko panašaus nereiks praversti, nes jau prieš seimą pakankamas narių skaičius bus apsirūpinęs naujais, moderniškais narystės certifikatais. Bus daug geriau ir smagiau pasirūpinti savo apdraudos reikalu savanoriai.

Susipažinkime su Pradedamu Darbu

Darant bet kokį žygi, turime žinoti, ką darome, kaip darome ir kodėl darome?

Kam iš narių nebūtų aišku: 1) kas toji rekonversija mūsų organizacijos; 2) ką reikiama 4% National Fraternal Certifikatai; 3) ką reikiama 3% certifikatai; kodėl mes turime persirašyti iš vieno certifikatų į kitus, statykite klausimus, bus paaiškinta per laikraštį ar laiškais.

Kai visi gerai žinosime, ką tasai judėjimas mūsų organizacijoje reikiama, kai laisva valia dabar nebeįsivengiamą žygi, geriau sa-

kant pareigą atliksime, neįvyks nė mažiausių nesupratimų.

Ta proga tenka dar kartą pabrėžti, kad rekonversijos darbas yra pradėdamas ne dėl to, kad bet kuris iš mūsų pačių būtų norėjęs, ar kad centro valdyba būtų užsimanusi sauvaliauti, bet išimtinai dėl to, kad valstybių apdraudos departamentai, atsižvelgdami į organizacijos ateitį, to pareikalauja.

To pareikalavo ne tik iš mūsų, bet iš visų fraternalių organizacijų ir apdraudos kompanijų, kurios turėjo narių su 4% certifikatais. To pareikalavo ir iš mūsų kaimynų—SLA, kuris, gautomis žiniomis, jau netoli trečios dalies savo narių certifikatus perrašė. Tad ir LRKSA išimties negalėjo padaryti ir, žinoma, nepadarė.

Ir gerai, kad tokios išimties nepadarė, nes juk ir mūsų organizacija būtinai nori užtikrinti nariams tuos išmokėjimus, kurie jiems priklauso, nori užtikrinti sau tvirtą ateitį ir eiti su gyvenimu, su pažanga.

Jei dabar valdžia būtų nepareikalavusi persiorganizuoti, po metų, kitu būdu pervėlu. Tada, pyktume ant savęs dėl neapsižiūrėjimo ir ant valdžios, kad ji neperspėjo ir nepareikalavo persitvarkyti.

Laikų ir Gyvenimo Sąlygų Pasikeitimas

Galima būtų ir dabar net pykti, kad valdžia prieš trisdešimt metų nepavedė to, ką dabar praveda. Bet tais laikais, mat, gyvenimo sąlygos buvo kitokios. Fraternalinės organizacijos savo turto (narių sumokėtų duoklių) investavimas į bonus, real estate ar kitur galėdavo uždirbti tiek, kad pelnas padengdavo tai, ko nariai savo mažais mokesčiais nesumokėdavo, arba padėdanti narių mirtingumą, jei kuriais metais išsiperdidelis pasidarydavo. Dėl to ir pakakdavo certifikatų, paremtų 4% National Fraternal Congress apskaičiavimu.

Siandien to nebeužtenka. Labai, labai retas investentas (pinigų įdėjimas pelni) atneša 4%. Juo saugesnis investentas, juo mažesnis procentus neša. Neuzmirškime, kad ir U. S. valdžios karo, pergalės ir kitai bonai daugiausia tik 2-3% temoka. Seniau dvigubai mokėdavo. Tas pats yra su visais kitais saugiais ir rimtais investimentavimais. Būtų liūdna, jei bet kokios organizacijos valdybos imtų ne savo turtu spekuliuoti, ieškant didelių pelnų. Tai priverstų prie skaudžių pasekmių. Pagaliau, pačios valdžios griežta kontrolė tą daryti neleidžia.

Mirtingumas ir Naujų Narių Prirašymas

Per keliolika metų steitų apdraudos departamentai, akylai peržiūrėję Susivienymo metinius raportus, nurodydavo perdidelį narių mirtingumą ir klausdavo, ar yra kas daroma, kad tą padėtį pataisyti. Bet juk ne mūsų galėje yra sureguliuoti ar sustabdyti mirtingumą. Mėginta, tiesa, naujų narių prirašyti, skelbiant vaju, agituojant. Bet pasekmės buvo mažos, nes patys tėvai, L. R. K. S. A. nariai, daugumoje net savo vaikų neprašė. Aišku, jei kasmet po kelis tūkstančius naujų, jaunų narių būtume prirašę, padėtis būtų kitokia. Kitokia būtų lygsvara mirtingumo nuosimčių atžvilgiu.

Tad, ir ši aplinkybė prisidėjo prie to, kad dabar tenka nieko nebelaukiant mums visiems, turintiems senus A klasės certifikatus, persirašyti į naujus.

Neuzmirškime, kad rekonversija neliečia tų narių, kurie prirašė prie naujai įvestų apdraudos skyrių. Taip pat neliečia ir pašalpus ligoje skyrius.

Kituose straipsniuose plačiau pasikalbėsime apie tai, ką nariai laimės persikėle arba persirašę į naujuosius apdraudos skyrius su "cash surrender", "paid up" ir "extended insurance" vertėmis.

LEONARDAS SIMUTIS,
LRKSA Prezidentas

A.†A.

Kastas A. Vencius

Lawrence, Mass. — Balandžio 21, 1946, numirė LRKSA veteranas, buvęs ilgametis išdo globėjas, buvęs ilgametis Mass. apskrities pirmininkas ir sekretorius, įžymus visuomenės veikėjas Kastas A. Vencius.

Iškilmingos laidotuvis įvyko trečiadienį, balandžio 24, iš Sv. Pranciškaus bažnyčios parapijos kapinėse.

A. a. Kostas (Constantine) A. Vencius, iš tėvų Andriaus ir Rozės (Saulėnaitės) buvo gimęs 1883 m. vasario mėn. 2-tą dieną, Lieponų kaime, Valkininkų valsčiaus ir parapijos, Trakų apskrities.

Mokinosi ir baigė Valkininkų valsčiaus pradinę mokyklą. Vidurinę mokslo išėjo Traku pavietinėje mokykloje, sekmingai baigdamas 1899 metais.

1900 m., vos 17 metų amžiaus, atvyko į Jungtines Amerikos Valstybes, pas savo broli a. a. Antaną ir seserį Mikaliną, Haverhill, Mass., kur išgyveno iki 1920 metų. Šioje kolonijoje buvo vienu iš veikiausių darbuotojų ir pirmininkavo ištisas metų eiles Sv. Kazimiero Karėvių pašalpinėje draugijoje, kurios nariai turėdavo gražias karėviškas uniformas ir dažnai pasižymėdavo viešuose paraduose.

Tuo laiku K. A. Vencius buvo minėtos draugijos kapitonas. Be to buvo vienu iš organizatorių Sv. Jurgio lietuvių parapijos ir charterio narys Lietuvių Gedimino Klubu, Haverhill, Mass. Jo pastangomis čia buvo įkurta augusiems vaikams lietuvių kalbos mokykla, kurioje jis mokytojavo vienos žiemos ir vienos vasaros terminus.

1920 metais, pakviestas dirbti Lietuvių Prekybos Bendrovės ofise, South Boston, Mass., turėjo persikelti ten ir gyventi. Po vienu metu laiko bendrovės vadovybė sumanė atidaryti bendrovės skyrių Lawrence, Mass., ir nuklyrė K. A. Venciu to skyriaus vedėju. Po trumpo laiko K. A. Vencius pasiliko šios įstai, savininku—pinigų siuntimo, laivakorėjų ir apdraudos agentūros.

Pabaigoje 1931 ir balandžio 1932 metu dirbo prie laikraščio "Darbininko." So. Boston, Mass., eidamas administratoriaus pareigias ir parapijos, Trakų apskrities.

K. A. Vencius buvo pasižymėjęs darbuotojas ir veikėjas lietuvių katalikų veikime visoje Bostono apielinkeje: buvo ilgametis Katalikų Federacijos 32 skyriaus, Lawrence, Mass., pirmininkas.

LRKSA įstojė 1908 m. ir ilguoju metu raštininkavo 44-je kuopoje, o persikėjęs į 52 kuopą, Lawrence, Mass., išskyrus vienu metu pertrauką, raštininkavo iki 1925 metų. K. A. Vencius prie LRKSA priklausė su visa savo šeima: jo žmona Liudvinskė ir vienintinis sūnus Pranas yra Susivienymo nariai.

Velionis yra daug pasidarbavęs prie Susivienymo charterio registracijos Mass. valstijoje.

K. A. Vencius buvo ilgametis LRKSA Mass. apskrities pirmininkas ir sekretorius.

Susiv. izdo globėju jis išbuvo 8 metus, būtent, nuo 1934 metų seimo iki 1942 metų seimo.

Dėl Kasto mirties, jo žmonai Liudvinskė, sūnui Pranui, giminiams ir draugams pareiškiamė giliausią užuojautą!

Amžiną atilsį suteik jį vėlei, Viešpatie!

ISDUOTŲJŲ LIKIMAS

"Aftonbladet" 46, III, 12, praneša, kad tu pabaltiečių, kurie švedų buvę išduoti rusams, laukia teismas, kaip laikraštis sa kosi sužinojęs iš vieno lenko latviškos kilmės, kuris perėitą savaitę atvykęs Stockholm. Išvežtieji pabaltiečiai esą GROBINA kalėjime, netoli Liepojos. Kita pabaltiečių grupė esanti vis dar Maskvoje. Rygoje esama nuomonė, kad jiems bus suaruotas teismas. Jie, tikriausiai, bus kaltinami "tėvynės išdavimu" (LATIC).

Teologijos prof. dr. Vilnius Gaigalaitis numirė perėitų metų lapkričio mėn. 30 d. Badeno krašte, Bretteno miestely, perėngęs 75 m. amžiaus. Palaidotas Bretteno Kapinėse.

Chambersburg, Pa. — Balandžio 17-tą automobilėje atrado nusišovusius gasais du brolius—Frank Krischer, 43 m., ir Charles Krischer, 38 m.

Washingtons. — Birželio 17-tą Atstovų Butas dauguma balsų nutarė pratęsti OPA (kainų kontrolės) veikimą dar devyniems mėnesiams, t. y. iki kovo 1, 1947.

Winfield, N. J. — Balandžio 17-tą buvęs policininkas Walter Pizer, 31 metų, nukovęs savo žmoną, jos motiną ir seserį, po to pats nusižudė.

Washingtons. — Balandžio 18 dieną prieš Forestville, Md., armijos B-25 lėktuvo nelaimėje žuvo 4 asmenys.

Philadelphia, Pa. — Balandžio 17-tą dėl gaisro žuvo Francis Pierce, 4 metų, ir jo sesutė Patricia, 3 metų.

1920 metais, pakviestas dirbti Lietuvių Prekybos Bendrovės ofise, South Boston, Mass., turėjo persikelti ten ir gyventi. Po vienu metu laiko bendrovės vadovybė sumanė atidaryti bendrovės skyrių Lawrence, Mass., ir nuklyrė K. A. Venciu to skyriaus vedėju. Po trumpo laiko K. A. Vencius pasiliko šios įstai, savininku—pinigų siuntimo, laivakorėjų ir apdraudos agentūros.

Pabaigoje 1931 ir balandžio 1932 metu dirbo prie laikraščio "Darbininko." So. Boston, Mass., eidamas administratoriaus pareigias ir parapijos, Trakų apskrities.

Mokinosi ir baigė Valkininkų valsčiaus pradinę mokyklą. Vidurinę mokslo išėjo Traku pavietinėje mokykloje, sekmingai baigdamas 1899 metais.

1900 m., vos 17 metų amžiaus, atvyko į Jungtines Amerikos Valstybes, pas savo broli a. a. Antaną ir seserį Mikaliną, Haverhill, Mass., kur išgyveno iki 1920 metų. Šioje kolonijoje buvo vienu iš veikiausių darbuotojų ir pirmininkavo ištisas metų eiles Sv. Kazimiero Karėvių pašalpinėje draugijoje, kurios nariai turėdavo gražias karėviškas uniformas ir dažnai pasižymėdavo viešuose paraduose.

Tuo laiku K. A. Vencius buvo minėtos draugijos kapitonas. Be to buvo vienu iš organizatorių Sv. Jurgio lietuvių parapijos ir charterio narys Lietuvių Gedimino Klubu, Haverhill, Mass. Jo pastangomis čia buvo įkurta augusiems vaikams lietuvių kalbos mokykla, kurioje jis mokytojavo vienos žiemos ir vienos vasaros terminus.

1920 metais, pakviestas dirbti Lietuvių Prekybos Bendrovės ofise, South Boston, Mass., turėjo persikelti ten ir gyventi. Po vienu metu laiko bendrovės vadovybė sumanė atidaryti bendrovės skyrių Lawrence, Mass., ir nuklyrė K. A. Venciu to skyriaus vedėju. Po trumpo laiko K. A. Vencius pasiliko šios įstai, savininku—pinigų siuntimo, laivakorėjų ir apdraudos agentūros.

Pabaigoje 1931 ir balandžio 1932 metu dirbo prie laikraščio "Darbininko." So. Boston, Mass., eidamas administratoriaus pareigias ir parapijos, Trakų apskrities.

K. A. Vencius buvo pasižymėjęs darbuotojas ir veikėjas lietuvių katalikų veikime visoje Bostono apielinkeje: buvo ilgametis Katalikų Federacijos 32 skyriaus, Lawrence, Mass., pirmininkas.

LRKSA įstojė 1908 m. ir ilguoju metu raštininkavo 44-je kuopoje, o persikėjęs į 52 kuopą, Lawrence, Mass., išskyrus vienu metu pertrauką, raštininkavo iki 1925 metų. K. A. Vencius prie LRKSA priklausė su visa savo šeima: jo žmona Liudvinskė ir vienintinis sūnus Pranas yra Susivienymo nariai.

Velionis yra daug pasidarbavęs prie Susivienymo charterio registracijos Mass. valstijoje.

K. A. Vencius buvo ilgametis LRKSA Mass. apskrities pirmininkas ir sekretorius.

Susiv. izdo globėju jis išbuvo 8 metus, būtent, nuo 1934 metų seimo iki 1942 metų seimo.

Dėl Kasto mirties, jo žmonai Liudvinskė, sūnui Pranui, giminiams ir draugams pareiškiamė giliausią užuojautą!

Amžiną atilsį suteik jį vėlei, Viešpatie!

NUMIRĖ ANTANINA UNGURAITIENĖ

Philadelphia, Pa. — Gauta žinia, kad Lietuovė, sulaukus žilok senatvės, lapkričio 10, 1945, numirė viengentė Antanina Stanickaitė-Unguraitienė. Ji su savo vyrų a. a. Jonu Unguraitiu ir vaikūčiais garsiamė Senadoriū išgyveno šešiolika metų. Bet kuo svarbiausiu yra tas, kad jiniai buvo motina čia da gyvenančių jos trijų labai, labai šaunių dukrų: būtent: panelės Onos Unguraitės, kuri, kaip visuomeninė veikėja, yra labai pasižymėjusi, vienuole kazimierietės, sesės Kristinos ir Motinos Konceptos. Todėl taip joms, kaip ir Motinai Immakulatai (nes šii yra velionės pusseserė), A. Unguraitienės mirties dėliai pareiškiau viešą nuodirdžią užuojautą!

LEIDIMAI SPAUSDINTI LIETUVISKAS KNYGAS

8 Britų Kariuomenės korpo švietimo reikalų skyrius davė leidimą perspausdinti 15 lietuviškų knygų, jų tarpe geografijos vadovėlių, Lietuvos istorija, Damiujonačio lietuvių kalbos gramatika, literatūros skaitymas ir kt. Netrukus britų zonoje pasirodys "Aušrelės" pirma ir antra dalsys.

NUMIRĖ TEISEJAS H. F. STONE

Washingtons. — Balandžio 22 dieną numirė U. S. aukščiausio teismo narys teisėjas Harlan F. Stone, 73 metų amžiaus.

Frankfurt, Vokietija. — Balandžio 19-tą Stalag 13 stovykloje, netoli Nuernberg, dėl nuodingo maisto susirgo keli tūkstančiai vokiečių karo belaisvių.

LITHUANIAN R. C. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS GARSAS

Išleista Ketvirtadieniais Redaguoja M. ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:

Jungt. Am. Valst. mėn. \$2.00, per metus \$21.00; užsienio mėn. \$3.00

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

YEARLY SUBSCRIPTION RATES: United States of America \$2.00, Foreign countries \$3.00. Single copy 5c.

"GARSAS"

73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa. PHONE: Wilkes-Barre 3-1711

CINIŠKAS AKIPLĖŠISKUMAS VIS DAR IMA VIRŠŲ

Netrukus su... tai, kai pasidar... po trijų mėnesių... Japonija. Alin... buvo pilna...

ios vyriausybė, kaltindami... ir drūmstumu pasauli... taikos. Visa tai primena...

Dabartinės... ties vaizdas tikrai chaotiškas. Kinioi... elementai kovoti prieš nacionalę vyriausybę. Raudonieji...

Ar taip ar taip, ateis tai... kurios šiaip ar kitaip... Europos valstybių... Maskva sako, kad...

Jungtinių Tautų Organizacijos saugumo taryboje irgi matome komedijas. Maskvos ir jos pastundėlės Lenkijos atstovai reikalauja akcijos prieš diktatorišką Isp...

Amerikos Lietuvių Tarybai laikas budėti ir ruoštis.

LIETUVOS MOKSLININKŲ VILTYS

New York (LAIC).—Daugelis Lietuvos mokslininkų... mokslininkų viltys... mokslininkų viltys...

stiegti didelį istorinį ir literatūros muziejų. Per ateinančius penkeris metus norima išleisti 4 toms Lietuvių kalbos žodyno.

Munchene leidžiamas NET 4 LIETUVIŲ LAIKRAŠČIAI. Žinoma, tas nereikšmingas kokį lietuvių susiskaldymą, kad vieną vietą lieina tiek daug laikraščių.

Visi tie darbai jau buvo nepriklausomos Lietuvos laikotarpyje gražiai ir planingai vykdomi. Galia, kad tas mokslininkų pastangas saviškai... Muncheno šrities lietuvių laikraščiai vadinasi: "Informacijos Biuletėnis", "Vox Unitatis", "Dienos Žinios" ir "Aidai".

Apžvalga

GRUMTYNES UZ ALIEJŲ DEL BOLSEVIKISKŲ MEDALIŲ LIETUVĖMS MOTINOMS

"Darbininkas" aiškina kokią reikšmę turi aliejus už kuri eina didelės grumtynės.

"Irane yra labai daug ir labai gero aliejaus. 1945 m. britai gavo iš Irano 122 milijonų bačių aliejaus. Ir gretimose šalyse aliejaus netrūksta. Iš Irako Amerika, Anglija, Prancūzija ir Olandija išsėmė 28 milijonus aliejaus stūtinų. Net iš tokios mažai težinomos Saudi Arabijos amerikiečių firmos išsunkė 64 milijonus bačių aliejaus. Ar gi toms visoms valstybėms tas svetimų žemių aliejus taip jau reikalingas?"

"Amerikos lietuvių komunistų organai išspausdino iš Lietuvos gautą pranešimą apie tai, kaip ten "prezidentas" Paleckis įsakęs pagerbti tas Žemaitijos moteris-motinas, kurios yra pagimdžiusios ir augina daug vaikų. Toms motinoms skiriama (vietoje žmoniškėsio pragyvenimo) laipsniuoti 'Motinos Šlovės' ir 'Motinystės' blekiniai medaliai..."

"Reikalingiausias yra Anglijai. Namie ji aliejaus neturi nė lašo. Visas jos milžiniškas marių ir oro laivynai turi gauti aliejų iš kitur. Prancūzai taip pat iš svetur aliejų teguana. Rusija turi jo perpilnai, bet ji nenori, kad kiti turėtų, ypač Ameriką, taip arti nuo jos sienų. Ameriką turi labai daug savo aliejaus. Bet šiais motorizuota karų laikais aliejus niekad negali būt per daug. Ypač orlaiviai daug jo sunaudoja. Pasitarisid karas parodė, kad ta pusė laimės, kuriai nepritrūks aliejaus. Aliejus netekusis kariuomenė turi pralaimėti. Užpulta iš oro ji bejėgė. Jeigu jos neapgins savųjų orlaivių jėgos."

"Ka reikšia šis Paleckio 'pagigerinimas' motinoms? Jis Lietuvos žmonių skaitiaus padidinti nenori, nes jei norėtų — neleistų rusams po 3,500 lietuvių kas savaitį sunkiems darbams ar pražūčiai į Sibirą išvežti. Šio motinų 'pagerbi mo' tikslas — paskatinti jas savo vaikus auklėti geresniais bolševikėliais, kurie, užaugę, nuolankiai tarnautų Paleckiui ir jo 'bosui' Stalinui. Bet vargiai tokį Paleckio 'pagigerinimą' lietuvis įvertins. Reikia žinoti, kad lietuvis yra geros patriotės. Tą patriotiškumą gerai įrodė anų tamsių laikų pasivertusios motinos, kurios prie ratelio savo vaikus mokė lietuviškai skaityti ir ragino juos geras lietuvišias būti. Ne manome, kad ir dabar Lietuvo moterys-motinos būtų kitokios. Reikia pilnai pasitikėti, kad jos ir dabar į rusus žiūrį kaip į Lietuvos pavergėjus ir lietuvių tautos naikintojus. Jos ir šiuo gyvenimui momentu, kur nors pasilėpę su savo vaikais, juos lietuvių kalbos ir lietuviškos mokinia. Jos ragina savo šeimelis ir dukreles rengtis kovai už Lietuvos išvadavimą iš rusų vergijos."

"Rusija nori užkariauti pasaulį ir ji komunistinė. Pasaulis nenori jai pasiduoti. Susidaro dvi didingos stovyklos — komunistinė ir prieš-komunistinė. Abi kalba apie taiką, bet tuo tarpu abi pusi ginkluojasi. Kad jų pagiginimas' karo mūšinos galėtų atkrinti kaip veikti, joms reikia pasaro — aliejaus. Už tai masinį pasarą dabar teina Jemta diplomatinė kova. Iš to pigu suprasti, kad esanti dabar ant stalo Tautų Taryboje Irano byla nebus lengvai likviduota. Rusija reikalauja, kad ta byla būtų visiška iš tardymo išmesta, nes Sovietai jau būk tai susitarę su Irano vyriausybe aliejaus klausimu. Bet tai būtų britams peilis po kaklu. Britai nieku būdu nenusileis. Tai jų gyvybės klausimas."

"Taigi, vietoj svairčius, kur padėti tuos šimtus tūkstančių pabėgėlių, Jungtinių Tautų Organizacija geriau padarytu, jeigu priverstų rusus apieisti ne tik Iraną, kuriame varžomasi dėl gamtos turto, bet ir kitus kraštus. Tegu tik bolševikai palieka ramybėje Lietuvą. Latvija, Estija ir kitas sukoneiktas valstybes, tai pabėgėlių problema savaime išsispres."

DAUG ŽADANČIOS U. N. O. METINĖ

Štai užsibūgę, pagaliau, kars žiaurus, prarjęs bilijonus turto, milijonus žmonių, sudėginę miestus gražuolius, kaimus, derlio laukus, ir belaukiant tikrai pastovios, teisingos taikos ir nuolatinės gerovės, Balandžio 25 d., 1945 m. Jungtinių Tautų Organizacija įsteigė.

Londono 20 valstybių atstovai svarsto tremtinių ir pabėgėlių problemas. Savaitraštis "Vienybė" sarysu su ta konferencija raso:

Žmonija visa lengviau atsisudo, rados, ramybė jau prie slenksčio. Bet kur tau žmogelis... Jis yra visų pasaulio tautų vėly, kuris be pagalbos grauzia juų kūnus. Jis yra didžiausi nuodai žmonijos, kurie užnuodija be šimties visus. Jis yra besirūdi darbininkų klasė — parazitas ir čėpėjas ju darbo vartui.

Londono (LAIC).—Švedijoje atsidūrusių baltiečių pavyzdžiu, ir Anglijos padangėje prieglaudą suradę baltiečiai rengiasi pradei leisti bendrą periodinį leidinį. Apie šią iniciatyvą taip praneša kovo 22 d. "Išėvių Draugys".

U. N. O. yra tarsi tas žakotas, audrų nebija — pasaulio ažuola galinaga. Kurią sutikcia kaitroje paunksnį kiekvianam, gyvenimo audros, toji tikrai. Nedėkinga degoji, įvariais būdais stengiasi knisti joje žankis.

"Anglijoje, Baltijos tautu žmonės jaučia didėjantį reikalą duoti palankiai D. Britanijos visuomeni daugiau žinių Lietuvai, Latvija ir Estija liečiančiais klausimais. Baltijos tautų laisvė ir galimai artimesnis ateities sandarbininkavimas būtų pagrindinis gairės tai informacijai. Šiuo klausimu nesenai tarėsi visu trijų tautų veikėjai. Prieta nuomėnės, kad jau atėjo patogus laikas leisti anglų kalba Londone Baltijos tautu laisvę ginantis biuletinis. Nors ten būtinam darbu finansuoti šaltiniai ir nerūrima, bet pasitikima, kad pirmam biuleteniui pasirodžius, visi lietuviai, kaip ir kitu tautų žmonės, leidinį parems metine prumerata ir tuomi leidėjams naš-tą palengvins."

O gal ne vienas jų užklauso: kas gi realybėje yra Rusijos komunistas? — Jis yra visų pasaulio tautų vėly, kuris be pagalbos grauzia juų kūnus. Jis yra didžiausi nuodai žmonijos, kurie užnuodija be šimties visus. Jis yra besirūdi darbininkų klasė — parazitas ir čėpėjas ju darbo vartui.

Kol žmonija ji toleruos su tikruoju artimo meliės įasumu, kol ategais patalkavimu ji nuramins, tarsi be operacijos vėžį kūne, kol teisybės kariu nenaukaps tu vergijos kitiems trokšančių š galvų, tol visus pasaulis nuogėris taikos, ramybės, laisvės ir gerovės taubos.

U. N. O. gi tikslas pyriausias, garšioji planai — pažaboti tai tikrai. Rašų pasaulio albinas — komunistas, gyvenindat tuosito Atlanta Čarterio, Returias Latvijos prakinimas, apgėsti silpnuosius nuo stipriųjų išnaudos, ir per Pasaulio Taikos Konferencija nutiesti teisybės, visiems laisvės kelius!

Tai gi, laimink, Dieve, visatos Kūrėjau ir pasaulio teisingas Va dovė, Tu šiandien maža, silpnute, bet atleidyje daug žadančiai galinaga U. N. O., Kad Tau pažiam dirguojant, ji eitu nekilindingo Dekalogo protiną keliu, ir savo teisingais įstatymais duotu Tau garbę ir šlovę, o žmonijai laime, gerovę.

VIŠAS SUVARGS PASAULIS, SU ATGALIA IŠTĖPĘS RANKIS Į TAVĘ, SKAUSMAIS ENKAUSTYTA ŠIRDIM, KARITA MALDA LĖPŪSE, SANKAIS APNĖLĖIŠKIŠKAIŠTAM AUDRINGAM GENEARATO ČERE, SANKAIS ŠIANDIENIŠKAIŠTAM TAVĖ: "Krietas, gelbėk mus visus, Nes be Tavo pagalbos, galiosingos rankos, prašdome tikrai ant viandos!!"

LIETUVOS BALTASIS VYTIS Balandžio 25 d., 1945 m.

dimo priklausys ir visų Lietuvos karo pabėgėlių ir tremtinių likimas Vokietijoje. Jeigu sovietų atstovams tos konferencijos dalyvius pasisektų įtikinti, kad visi lietuviai pabėgėliai Vokietijoje turi būti grąžinami, tai, be abejonių, jie bus grąžinami. Bet sunku tikėti, kad sovietų propaganda apdumty kitų blaivai galvojančių konferencijos dalyvių akis.

"Nėra nė mažiausios abejonės, kad 99 nuodimčiai Lietuvos tremtinių Vokietijoje nori grįžti į savo tėvynę. Bet kaip jie gali grįžti į tokią tėvynę, kurioje šeimininkauja svetimi okupantai ir kurioje nėra jokia užtikrinimo vėl būti iš-tremtiems — Sibira?"

"Savaime aišku, kad visi tie lietuviai, išsiskleidę po vakarų Europą, nori tik vieno: laisvos, nepriklausomos Lietuvos valstybės, kurioje jie patys galėtų būti šeiminingais. "Bet Jungtinės Tautos, kurios kariavo už tautų laisvę, bet ir visus kitus, netekusius savo tėvynių. Atlanto Carteris, Keturius Laisvės ir kiti gražūs pareiškimai šiandien skamba kaip piktas pasityčiojimas iš milijonų žmonių, šventai tikėjusių tų idealų įgyvendinimu."

"Demokratinės valstybės, kurių vadai tuos gražius idealus žiebia, šiandien nusilenkia žiauriai jėgai, kuriai nugalėti, deja, veltui šimtai tūkstančių žmonių liejo kraują. "Taigi, vietoj svairčius, kur padėti tuos šimtus tūkstančių pabėgėlių, Jungtinių Tautų Organizacija geriau padarytu, jeigu priverstų rusus apieisti ne tik Iraną, kuriame varžomasi dėl gamtos turto, bet ir kitus kraštus."

"Tegu tik bolševikai palieka ramybėje Lietuvą. Latvija, Estija ir kitas sukoneiktas valstybes, tai pabėgėlių problema savaime išsispres."

BALTIEČIŲ VEIKLA ANGLIJOJE

Londono (LAIC).—Švedijoje atsidūrusių baltiečių pavyzdžiu, ir Anglijos padangėje prieglaudą suradę baltiečiai rengiasi pradėti leisti bendrą periodinį leidinį. Apie šią iniciatyvą taip praneša kovo 22 d. "Išėvių Draugys".

"Anglijoje, Baltijos tautu žmonės jaučia didėjantį reikalą duoti palankiai D. Britanijos visuomeni daugiau žinių Lietuvai, Latvija ir Estija liečiančiais klausimais. Baltijos tautų laisvė ir galimai artimesnis ateities sandarbininkavimas būtų pagrindinis gairės tai informacijai. Šiuo klausimu nesenai tarėsi visu trijų tautų veikėjai. Prieta nuomėnės, kad jau atėjo patogus laikas leisti anglų kalba Londone Baltijos tautu laisvę ginantis biuletinis. Nors ten būtinam darbu finansuoti šaltiniai ir nerūrima, bet pasitikima, kad pirmam biuleteniui pasirodžius, visi lietuviai, kaip ir kitu tautų žmonės, leidinį parems metine prumerata ir tuomi leidėjams naš-tą palengvins."

LIETUVOS MOKYTOJŲ PASISVENTIMAS

Tremtiniai mokytojai dirba daugiau iš pasiaukojimo, be jokio atlyginimo, nors kai kurie stovyklose UNRRA siek tiek primoka ir duoda maisto priedų, pav. Hanau, Wiesbadene, Detmolde, Oldenburge, Kasselje, Ansbach, Ingolstadt, Seligenstade. Šiose sunkiose sąlygose, mokytojai, šalia mokymo darbo, sugebėjo paruošti visą eilę vadovėlių, kurie jau spausdinami spaustuvėse arba rotatoriais. Kel-tas jau atspausdinti.

SANTYKIAI SU ŽYDAIS

Pranešimu iš Muncheno, ten esanti žydų bendruomenė, gavo žiniją iš Lietuvos, kad Lietuvoje esia likę gyvų žydų vaikų virš 400, kuriuos priglaudė kušigai, vienuolynai, ūkininkai ir kiti

IŠ MOSŲ VEIKIMO CENTRO

Iš Federacijos Centro Raštinės 2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois

AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESAS

Antrajam Pasaulio Karių pradžius, tikėtasi ir tebestikima, kad sugrįžtas pasaulis atsistatys tokiomis pagrindais, kurie užtikrins pastovią ir teisingą taiką, kurie išlaikys krikščionišką civilizaciją ir garantuos visoms tautoms, didelėms ir mažoms, laisvą ir nepriklausomą gyvenimą. Jau daug mėnesių praėjo, kai karas baigėsi, tačiau ir Europos ir kitų kontinentų ateitis tebėra miglota, nes vietoje nugalėto siaubo — nacizmo, pakėlė galvą kitas — komunizmas, kuris taip pat, kaip ir pirmasis, yra užsimojęs ne tik fiziškai pavergti tautas, bet išpačių pagrindu sugriauti krikščioniškąją civilizaciją.

sekretorius p. J. Laučka padarė pranešimą nusiskundamas, kad yra daug sunkumų dėl žurnalo "Naujoji Aušra" leidimo. Dėl spaustuvų apskrovimo darbas ir popierio trūkumų vis dar negalima išleisti ir kitų leidinių. Istorinė Draugija. Šiame susirinkime raportuota, kad prie Liet. Kultūrinio Instituto steigėjas Istorinė Draugija, kurios priešakin atstovai: kun. J. Karalius, ir kun. J. Balkūnas, K. Jurgėla, A. Simutis ir p. Baltramaitis. Draugija jau pakvietusi rašytoją E. Kubaitį parašyti Amerikos Lietuvių Istoriją.

"Bet Jungtinės Tautos, kurios kariavo už tautų laisvę, bet ir visus kitus, netekusius savo tėvynių. Atlanto Carteris, Keturius Laisvės ir kiti gražūs pareiškimai šiandien skamba kaip piktas pasityčiojimas iš milijonų žmonių, šventai tikėjusių tų idealų įgyvendinimu."

Kartu su ALRKF Kongresu nutarta šaukti Amerikos Lietuvių Kongresą New Yorko rugpjūčio 25 ir 26 dd. Jei bus galima, išreikšta pageidavimas, kad kongreso atidarymo pamaldos įvyktų Šv. Patriko katedroje. Į Kongresą sukviesti visos liet. kat. organizacijos ir paskirus liet. kat. veikėjus. Su referatais pakviesti žymias asmenybes.

"Taigi, vietoj svairčius, kur padėti tuos šimtus tūkstančių pabėgėlių, Jungtinių Tautų Organizacija geriau padarytu, jeigu priverstų rusus apieisti ne tik Iraną, kuriame varžomasi dėl gamtos turto, bet ir kitus kraštus. Tegu tik bolševikai palieka ramybėje Lietuvą. Latvija, Estija ir kitas sukoneiktas valstybes, tai pabėgėlių problema savaime išsispres."

Nutarta taisyti Federacijos konstitucija. Pataisų projektams prirenti sudaryta komisija iš kun. Pr. Juro, J. Laučkos ir L. Simučio. Projektas bus pateiktas Kongresui apspavstyti ir priimti. Centralinio Knygyno ir Archyvo vertė siekia tūkstančius dolerių, kaip pranešė jo organizatorius ir vedėjas kun. Pr. Juras. Įstaiga tvarkosi. Adresas — 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

"Tegu tik bolševikai palieka ramybėje Lietuvą. Latvija, Estija ir kitas sukoneiktas valstybes, tai pabėgėlių problema savaime išsispres."

Išklaudyta raportų iš ALT ir BALF. Nutarta visais galimais būdais remti šias svarbias organizacijas, kurios rūpinasi Lietuvos laisvinimu ir šelpimu. Organizacijos, draugijos, kuopos ir klubai prašomi užsimokėti savo mokesčius į ALRKF už šiuos 1946 m. Laikantis konstitucijos, centralinės organizacijos moka Federacijai \$10.00 / metus, lokalinės draugijos, kuopos bei skyriai — \$1.00. Čekius prašome rašyti kun. P. Juro, išdindinko, vardu ir siųsti L. Simučiu, sekretoriui, 2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.

"Tegu tik bolševikai palieka ramybėje Lietuvą. Latvija, Estija ir kitas sukoneiktas valstybes, tai pabėgėlių problema savaime išsispres."

Džiugu pažymėti, kad tokio kongreso šaukimo idėja jau užcigyrė ALRKF New Yorko ir Chicago didžiosios ir veiklios apskritys ir jų suauktos gausingos konferencijos. Į kongresą bus kviečiama ne tik Federacijos skyriai ar prie Federacijos priklausančios draugijos, bet visos katalikiškos organizacijos ir draugijos Amerikoje.

Nominuokime Kandidatus

Kadangi šiemet įvyks ALRKF Kongresas, kurį vadinsime Amerikos Lietuvių Katalikų Kongresu, todėl, sulgy mūsų organizacijos konstitucijos, yra reikalinga, kad Federacijos skyriai ir apskritys nominuotų kandidatus, iš kurių Kongresas išrinkt Federacijos centro valdybą. Nominuotųjų vardus (jų skaičius nėra apribotas) tuojau reikia pasiusti Federacijos sekretorijai.

Philadelphia, Pa.—Šiemet eina 25-ki metai, kaip vietinis Philadelphiaijos arkivyskupas Denis Dougherty paskirtas kardinolu. Todėl šiemetinių, balandžio 14, vietinės katalikų bažnyčiose (neišskiriant ir lietuviškų) buvo skleidžiami nedideli, gražūs "leaflet'ukai" — keturių puslapėlių veikalėlis su labai gražiu Kristaus-Karaliaus spalvotu paveikslu pirmam puslapely: o ant ram ir trečiam telpa paties jubilijato, kardinolo Dougherty atvaizdas ir jo pageidavimas, prašymas, kad žmonės šio jo jubilijaus progą malonėsi už jį, kaip kas nori ir supranta, pasimelsti. Jubilijaus proga, dedikuoju jam šias kuklias eilutes:

Centro Valdybos Susirinkimas

ALRKF centro valdybos susirinkimas įvyko 1946 m. vasario 28 d. McAlpin Hotel, New Yorke. Dalyvavo: Juozas Laučka, pirmininkas; A. Aleksis ir A. Kneizys, vice-pirmininkai; kun. Pr. Juras, išdindinkas; L. Simutis, sekretorius; kun. J. Balkūnas, M. Zujus ir K. Viliūkis-našai. Dalyvavo ir rašytojas Antanas Vaikūnaitis, kaip p svečias. Iš pirmininko, sekretoriaus ir išdindinko pranešimų pasikėjo, kas buvo ir yra Centro veiklams ir koka yra organizacijos finansinis stovis. Federacijos lėde šiuo metu esą \$2,792.00.

Bertainis šimtmečio jau žuvo. Kaip Denis Dougherty pateko į tarpą garšių kardinolu. Nes jis dvasišku yra uoliu. Todėl laik šiu sukaktuvių Tegu skamba ir nuo lietuvių Dėl jo linkėjimo šakiniai, Už tą, kad jis ir mūs tėvynei Trokšta laisvės (tikros — beribės) Ir laikų Vyrtauto galybės. K. Vidikauskas

IŠ KUR SOV. RUSIJA GAUNA GRŪDŲ

New York (LAIC). — Grūdai, kuriuos SSSR, su dideliu propagandiniu trūkumu, pasiladėjo duoti Prancūzijai ir kitiems kraštams, bus paimiti iš tu rezervų, kuriuos prievarta suvežė kaimietiai. Kaip šiame ūkiai sovietiškoje stovykloje apdedami didėdimo pylytoms.

Iš Kur sov. Rusija gauna grūdų. New York (LAIC). — Grūdai, kuriuos SSSR, su dideliu propagandiniu trūkumu, pasiladėjo duoti Prancūzijai ir kitiems kraštams, bus paimiti iš tu rezervų, kuriuos prievarta suvežė kaimietiai. Kaip šiame ūkiai sovietiškoje stovykloje apdedami didėdimo pylytoms.

Liet. R. K. Susivienymo Amerikoje Vykdomosios Tarybos Susirinkimo Protokolas

(Tęsinys)

ANTRŪJI SESIJA

Vasario 25, 1946

Antą V. Tarybos sesiją prezidentas L. Šimutis atidarė 9:40 ryte.

Maldą sukalbėjo kun. J. F. Baltusevičius.

Dalyvavo dvasios vadas kun. J. F. Baltusevičius, prezidentas L. Šimutis, vice prez. J. Vaičiūnis, sek. V. T. Kvetkas, išdin. J. G. Joneika, izdo globėjai P. J. Karašauskas, V. Abromaitis, daktaras kvotejas dr. A. G. Rakauskas.

Prezidentas Šimutis pakvietė sekretorių perskaityti pirmos sesijos protokolą.

Sekr. Kvetkui perskaityti protokolą, J. G. Joneika pasiūlė priimt, V. Abromaitis parėmė. Priimtas vienbalsiai.

Prezidentas Šimutis kviečia raportuoti pirmoje sesijoje nedalyvavusį dvasios vadą kun. J. F. Baltusevičių.

Dvasios vadas kun. J. F. Baltusevičius paaiškino, kad dvasinė Susivienymo narių padėtis yra patenkinanti. Jokių skundų dėl apsilenkimų su tikybinėmis prievolėmis nėra. Dalyvavęs Visuotinam Amerikos Lietuvių Kongrese, kur atstovavęs LRKSA. Ta proga dalyvavęs pasitarimuose su ekspertu Ray Bartling, kurs sutikęs dirbti prie senosios A klasės narių sertifikatų perrašymo į naujuosius 3% American Experience sertifikatus. Gruodžio 18, 1945, dalyvavęs fraternalių organizacijų atstovų ir aktuarių konferencijoje New York'e, kur svarstyti fraternalių organizacijų reikalai. Taipgi dalyvavęs pasitarimuose nusamdant naują Susiv. aktuara. Rengiant Susiv. fraternalę savaitę, ju rūpesčiu gautas Jo Ekscelencijos Scrantų vyskupo W. J. Hafey laiškas maloniai užgiantis generalinį Susiv. vaju.

V. T. Kvetkas pasiūlė dvasios vado raportą priimt, J. G. Joneika parėmė. Priimtas vienbalsiai.

Po to kun. J. F. Baltusevičius paaiškino priežastis, dėl ko jis nedalyvavo pirmoje sesijoje.

REAL ESTATE

Centro ofiso namas, Wilkes-Barre, Pa. Sekr. Kvetkas raportavo, kad keliuose apartamentuose padaryti pataisymai ir namui uždėtas naujas stogas. Toliau jis paaiškino, kad pavasarį reikės padaryti priedinius išorinius pataisymus.

Brooklyno nuosavybė. Sekr. Kvetkas raportavo apie konferenciją, įvykusią Brooklyne, kurioje dalyvavo Susiv. finansinės komisijos nariai ir Lietuvių Universaliao Biuro direktoriai. Toje konferencijoje L. U. Biuro direktoriai sutiko atsakyti nuo nuosavybės kontrolės ir pasidėję atkelti Susivienimui užvilktų rendų skolą. Po šios konferencijos finansų komisija tarėsi su realtorium J. P. Mačiuliu. Jam pasiūlyta nuosavybės priežiūra ir jis apsiėmė veikti, kaip real estate agentas, kolektuoti rendas ir dėti pastangų nuosavybę parduoti geriausiomis sąlygomis. Visi rendaukiniai yra painformuoti, kad J. P. Mačiulis yra naujas agentas autorizuotas kolektuoti rendas. Po tos konferencijos gautas nuo P. Mačiulio laiškas, kuris čia pat perskaitytas. Jis pranešė, kad gavęs pasiūlą už nuosavybę, vienok ta pasiūla peržema ir dėlto atmetta.

Garažo renduotojas reikalauja uždėti naują stogą.

J. Vaičiūnis pasiūlė autorizuoti J. P. Mačiulį pasirūpinti garažo nauju stogu ir tą atlikti šių metų pavasarį. V. Abromaitis parėmė. Priimta vienbalsiai.

J. G. Joneika, kaip finansų komisijos narys, padarė savo pastabas kas link konferencijos įvykusios Brooklyne.

Iškilusius pranešimus ir įvairių informacijų kas link dabartinės real estate vertės ir plačiai visa apsvačius, kun. J. F. Baltusevičius pasiūlė pranešti p. Mačiuliui, kad V. Tarybos noru yra nuosavybę parduoti vienam ar atskirai dviem pirkėjams bendrai už \$30,000.00 P. Karašauskas pasiūlymą parėmė. Priimta vienbalsiai.

Išdiskusavus finansinės komisijos raportą kas link konferencijos su Liet. Universalio Biuro direktoriais, kurie sutiko atkelti užvilktą rendą, J. G. Joneika pasiūlė pareikalauti chatel mortgage, arba promisyri note už užvilktą sumą. P. J. Karašauskas parėmė. Priimta vienbalsiai.

Prezidentas L. Šimutis pasidėjo asmeniai susitikti su L. Universalio Biuro direktoriais ir painformuoti apie V. Tarybos nuosprendį.

Akron, Ohio.—Sekr. Kvetkas skaito laiškus gautus iš The Dowell Realty Company su pasiūlymais už lotą No. 2, prie kampo Biruta St. ir East Ave., Akron, Ohio. Apsvačius, pavesta sekretoriui patefonuoti į Akron ir padaryti kontra pasiūlymą. Pašaukus telefonu, gautas atsakymas, kad Mr. Mittler atstovaujantis The Dowell Realty Co., yra išvykęs pietų.

Prez. Šimutis antrą sesiją uždarė 12 val. dienos.

TRECIOJI SESIJA

Prez. Šimutis trečią sesiją atidarė 1:50 P. M. Dalyvauja visi V. Tarybos nariai.

Atnaujinta diskusijos kas link pasiūlymo gauto už lotą Akron. Sekr. V. T. Kvetkas pranešė, kad jis susisiekė su Mr. Mittler ir padaręs kontra pasiūlymus, būtent, už lotus No. 2 ir No. 3 už \$1100.00. Mr. Mittler sutiko painformuoti savo klientą ir pranešė centro ofisui ju nuosprendį taip greitai, kaip galėsių.

Po tolesnių diskusijų, V. Abromaitis pasiūlė priimt \$800.00 pasiūlymą padarytą už lotą No. 2, o jeigu klientas panorėtų pirkti lotą No. 3, abu parduot už \$1100.00. Priimta vienbalsiai.

FINANSAI

Sekretorius V. T. Kvetkas perskaitė kelis laiškus su informacija apie geležinkelį, utility ir real estate bonus, kurių Susiv. turi ir kurie neturi amortizacijos pagrindo. Apsvačius, sekretorius Kvetkas autorizuojamas pasitarti su informacinių laišku rašėjais ir veikt pagal jų patarimus.

Skaityta kopija plano kas link perorganizavimo Westinghouse Building pirmojo morgičiaus bonų. Finansų komisija autorizuota paruošt laišką kas link tų bonų pakeitimo.

MORGICIAI

Sekretorius V. T. Kvetkas raportavo, kad sumokėjimai pagal principal už morgičių paskolas yra labai patenkinantys. Jis pasiūlė sumažinti nuosimčių ratas, kad daugiau tokių paskolų ėmėjų atsirastų. Sugestija palikta finansų komisijos nuosprendžiui.

SIMKAUS BYLA

Sekretorius raportuoja apie aukštesnio teismo sprendimą Šimkaus pomirtinės reikale. Aukštesnis teismas palaikė žemesnio teismo sprendimą. Prisiilkait teismo nuosprendžio, pomirtinės čekis išmokėtas pašalpagivui.

POMIRTINIŲ REIKALAVIMAI

A. a. Petro Varakulio, 15 kp. nario. Kuopos sekretorius pranešė centro ofisui, kad Petras Varakulis numirė birželio 29, 1945. Vienok, iki šiol iš pašalpagivo pusės negauta reikalavimo išpildyto reguliari forma, arba kitaip paduoto reikalavimo. Reikalas paliktas tolesniam apsvačymui.

Kiti mirimai. Iš 106 kp. gautas pranešimas apie Marės Girauskaitės mirtį. Ji numirė Lietuvoje. Dėl stokos prirodymų kas link mirties, nuosprendžio priėmimas atidėtas.

Iš 22 kp. gautas pranešimas apie Jurgio Sokelio mirtį. Šeimos nariui buvo pasiūsta reguliari mirimo sertifikato forma ir iki šiol ofisas negavo atgal reikalaujant pomirtinės išmokėjimo.

Skaitytas laiškas gautas nuo 171 kp. sekretorės Mrs. Anna Jacobs. Ji pranešė centro ofisui apie reguliario kuopos susirinkimo nuosprendį, kad narės J. Orlauskaitės duoklės būtų apmokamos, atskaitant iš jai priklausomos pašalpos. Kuopa yra narės pašalpagivui.

Sekretorius V. T. Kvetkas pranešė, kad dėl minėto reikalavimo jis tarėsi su Susiv. legaliu patarėju adv. J. S. Lopatto. Jis patarė, kad kuopa nusikirtų vieną iš savo viršinių eiti prie teismą ir užimti globėjo vietą. Tuomet bus legališka visus ligos beneficium mokėti teismo užgirtam globėjui.

V. Taryba nutarė prisilaikyti legalio patarėjo patarimo ir apie tai pranešti kuopai.

Kun. J. F. Baltusevičius sukalbėjus maldą, prezidentas Šimutis trečią sesiją uždarė 4:45 P. M.

KETVIRTOJI SESIJA

Vasario 26, 1946

Ketvirtą sesiją prezidentas L. Šimutis atidarė 9:45 ryte. Kun. J. F. Baltusevičius sukalbėjo maldą.

Prez. L. Šimutis pakvietė vice prez. J. Vaičiūtį užimti pirmą džio vietą.

Sekretoriui perskaityti protokolą. V. Abromaitis pasiūlė priimt, dr. A. G. Rakauskas parėmė. Priimtas vienbalsiai.

LIGOS PAŠALPŲ REIKALAVIMAI

81 kp. narės Razulevičienės. Ligos pašalpos formos išpildytos pervėlai. J. G. Joneika pasiūlė laikytis konstitucijoje nurodytos tvarkos iki bus gauta tolimesnė informacija. Galutiną nuosprendį padarys sekretorius ir legalis patarėjas. P. J. Karašauskas parėmė. Priimta.

Sekretorius raportuoja, kad 282 kuopos narys Vladas (Walter) Gilis Vokietijos fronte akcijoje netekęs abiejų akių. Jo tėvui prašant, sekretorius V. T. Kvetkas rekomendavęs Labdarybės komisijai apmokėti minėto nario duokles už vienus metus sumoje \$15.94 iš Labdarybės Fondo. Labdarybės komisija rekomendaciją vienbalsiai užgėrė. Sekretorius taipgi raportavo, kad jis pranešė 282 kuopos sekretoriui, kad tolimesnio šio nario duoklių mokėjimo klausimas bus iškeltas ateinančiam seime.

Dėl susidariusio precedento kilo plačios diskusijos. L. Šimutis pasiūlė, kad bile Susiv. nario veterano, visiškai sužaloto karo veiksmuose, duoklių apmokėjimo reikalas būtų paduotas seimo apsvačymui. J. G. Joneika parėmė. Priimta.

Sesijon atvyko legalis patarėjas advokatas J. S. Lopatto. To-limesnis nustatytos darbotvarkės punktų svarstymas suspenduojamas, o imtasi svarstyti įstatų pataisais, kurios bus rekomenduojamos seimo apsvačymui ir nuosprendžiui.

Sekretorius V. T. Kvetkas raportavo apie susirinkimą, kuriame dalyvavo adv. J. S. Lopatto, buvęs Susiv. aktuaras p. R. Merri-man ir sekretorius. Susirinkimo tikslas buvo apsvačyti kai kuriuos taisytinius įstatų paragrafus. Komisija paruošė pataisais V. Komiteto apsvačymui ir rekomendavimui ateinančiam seimui.

Siūlomos šios pataisais:

Article 3, Paragraph 3

Premiums on insurance in the Alliance are computed as follows: Old Class A issued prior to December 31, 1936 on National Fraternal Congress Table of Mortality and 4% interest assumption. All certificates issued after January 1, 1937, premiums shall be computed according to American Experience Table of Mortality on Interest assumption of 3 1/2%.

Delete present paragraph 3.

New paragraph 4: Old Class A certificates do not provide for cash surrender values paid up or extended insurance. All the Adult certificates do provide nonforfeiture values.

Article 18, Paragraph 1

Since January 1, 1937, the Lithuanian Roman Catholic Alliance of America admits members into Mortuary classes, etc.

Article 18, Paragraph 6

After a member of the Lithuanian Roman Catholic Alliance of America holding a certificate of insurance under Classes A, B, C, and D issued after January 1, 1937, and has paid all, etc.

Article 18, Paragraph 9

Delete in line 2 words prior to July 1, 1932.

Article 20

Certificates of Insurance Class A, B, C and D issued after January 1, 1937.

Article 20, Paragraph 1

Line 5: Delete words health certificate.

Article 23, Paragraph 1 (?) of deleting paragraph.

Article 24, Paragraph 2

Line 3: Delete word wishing; insert may be reinstated within 6 months from the date of default, and in that event he shall make a written application to and at a meeting of the subordinate lodge, etc.

Article 27 Paragraph 4 delete

Vice prez. J. Vaičiūnis ketvirtą sesiją uždarė 12 val. dienos.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ KALBOS SENUMAS IR SVARBA

Kalbėdami apie lietuvių kalbą sakome ją esant gražią, skambią, seną. Kai kada drįstame išsireikšti, būk ji paeinanti iš lotynų ar net iš graikų kalbos. Retkarčiais išsireikiame, kad mūsų kalba yra lygiateisė su kitomis indoeuropiečių kalbų šeimai priklausančiomis kalbomis, kaip rašo T. V. Gidžiūnas 2-me "L. B." numerio 2. Bet nedrįstame eiti giliau į mūsų kalbos tyrinėjimą ar nežinome kuo paremti mūsų išsireikšimus. O šis mūsų kalbos tyrinėjimas būtų labai svarbus ir naudingas ne tik mums lietuviams, bet ir visam pasauliui kalbotyros mokslui, nes kaip čia stengiamasi truputį įrodyti, mūsų kalba yra gal svarbiausia visai indoeuropiečių filologijai. Mokslas ir tyrinėjimas, kuris nelietuviams daug sunkesnis.

Jei pasigilintume į mūsų kalbotyrą, pamatytume lietuvių kalbą esant senesnę už lotynų ir graikų kalbas ir visai prisartinančią prie sanskrito kalbos. O sanskrito kalba—tai seniausia iš dabar žinomų indoeuropiečių kalbų.

1. Lietuvių kalba (ir drąsiai galime sakyti "lietuvių", ne "baltų" ar "aiščių", nes, sulig filologų, lietuvių kalba yra prototipas geriausiai išsilaikęs aiščių-baltų kalbų) nepaeina iš lotynų kalbos ir neturi su ja jokių santykių, išskyrus tą, kad abi yra senos indoeuropiečių kalbos. Taigi ir mūsų viduramžių didikų ir dabartinių Lietuvos ir Amerikos propagandinis norėjimas iškelti lietuvių kalbą artinant ją prie lotynų kalbos yra bergždžias ir neteisėtas. Pavyzdžiai, kuriuos duoda įrodymai,—tai tik atsitiktini sutapimai.

2. Daugiau santykių mūsų kalba turi su graikų, ypač senesnija, kalba, kuri yra senesnė už lotynų kalbą ir artimesnė prie kalbų šaltinio. Tačiau lietuvių kalba rodosi senesnė už mums artimesniųjų klasikų (Platonas, Pindaras, Sofoklis) kalbą ir artimesnė Omero (IX-VIII amž. prieš Kristaus gimimą) kalbai. Tai rodo, tarp kitko, pavyzdžiai, kad ir sigma(s) išlikimas ten, kur klasikai daugiau jo nebeavartoją. Pavyzdžiai, dabartinis laikas veiksmažodžio "būti":

Omeras: Klasikai: Lietuvių k.
 esmi oimi esmi
 est oi est
 esti esti esti
 esmen esmen esame
 este este esate
 esti elai esti

3. Kas mums svarbiau—tai kad lietuvių kalba turi netikėtinų panašumų su sanskrito kalba. Sanskrito (Samk'rita) arba senoji Indų kalba yra seniausiaji dabar žinomy kalba. Pirmieji raštai—tai "Veda" knygos (maždaug apie 1500 m. prieš Kristų). Ji yra Indoeuropiečių, būtent: indų, iranų, armėnų, graikų, lotynų, keltų, germanų, baltų, slavų tokarų, tų kalbų bazė. Bet kalba, kurios artimesniųjų panašumų turi su sanskrito, yra: lietu-

vių, graikų, lotynų, osko-umbrų, gotų ir senoji bulgarų kalba. Negalima čia daugiau įsigilinti, bet norima perduoti tik kelis pavyzdžius įrodymui artimumo tarp lietuvių kalbos (dar ir dabar kalbamos) ir prieš maždaug keturis tūkstančius metų sanskrito kalbos kalbos. Pasikeitimo, žinoma, yra ir turi būti; bet dėl to dar įdomiau, kad prieš 4,000 metų randame ne tik kokio nors panašumo tarp mūsų ir sanskrito kalbos žodžių, bet tiesiog... jų pačių žodžių (nors kai kada, reikia pripažinti, mokslininkų iškraipytų). Pavyzdžiai:

bhalas: balsas;
 ba-bhava: buvo (bebuvo);
 da-dhati: dėti (dadedti);
 eti: eiti; yati: eiti, joti;
 ju-hoti: pilti ant ugnies, aukoti (kraujas-juka?);
 ja-nati (=za-): žinoti;
 ji-gati (=zi-): eiti, žyguoti (german: gatva-gatvė?);
 ji-vati (=zi-): gyventi, gyvuoti;
 jun-jauti, jugam: jungti, jungas-jautis;
 lamp-ati: lipti, limpu;
 lokas: laukas;
 man-yati: manyti;
 m'rtis: mirtis;
 nas-ati: nešti (nešioti);
 ramati, rramati: rymoti;
 rud-ati: raudoti;
 sidati: sėdėti;
 vadati: kalbėti, vadinti;
 sphurati: spirti;
 vart-ati: versti, vartoti;
 svav-ati: srovėti;
 tak-ti: tekėti;
 svan-ati, svanas (?): skambinti, svanas;
 svapnas: sapnas;
 sitas arba sinus: simus;
 va-yus: vėjas; vadhus: žmogus (vadu);
 dina: diena;
 Devaa: Dievas;
 daksinas: dešinas;
 dan (galin, links, dantam): dantidubir?; dukte, dukters, dukra;
 sva, šuna: šuo;
 mataram: moterį, motina;
 navas, navyas: naujas;
 agnis: ugnis;
 naktis (?): naktis;
 mesa: mėsa; madhus: medus;
 avis: avis; padam, padas: padas, ko ja;
 samas: senas; svadus: sūduis;
 vika-ti: jėiti, užėti, viešėti;
 viras: vyras;
 aham (=asam): tvam, tavas; tu, tavo;
 kas? kas? kim? (=kam?): ką; nun: nūnai;
 dva: 2; trayas: 3; catvari: 4; panca: 5; šat: 6; sapta: 7; astan: 8; nava: devyni (=nevynti); p pasikeitęs į d dėl disimilacijos su sekantian); daša: 10...

4. Bet ar galima ką nors pozityvesnio pasakyti ir sužinoti apie mūsų kalbą? Dugdame čia tik kelias citacijas: — Prof. Kuhn Antropologijos Sąjungos posėdyje Munchene (1894 m.), kalbėdamas apie kalbų kilmę ir svarbą, išsireiškė, kad "kalba, kuri geriausiai išsilaikė savo primityviškumą—tai lietuvių kalba." Jis dar sakė, kad lietuvių kalba turi būti kalba, kuri kalbėjo visa Arijų šeima.

— Prof. Hirt (Die Urheimat und Wanderungen der Indogermanen, 1895), studijuodamas pirmąją Arijų buveinę, sako ją esant "arti lietuvių kalbos šaliai". Dr. Paolo Schanz, Apologia del Cristianesimo, Firenze, 1907, I t., p. 668.

— Dr. Cesare Carmignoli (An-

nuario Missionario Italiano, 1934, p. 39-51), kalbėdamas apie Iranus ir Arijanus, "kurie nuo beveik 3,000 metų valdo plačiąsias žemės globo dalį, kuri apima didelę dviejų Amerikų dalį ir eina nuo Šiaurinės Europos ir Azijos ligi Arabijos jūros ir Bengalo golfo", sako: "Labai galimai pirmasis Indoeuropiečių lopšys buvo Lietuva ("Molto probabilmente la prima culla degli Indoeuropei fu la Lituania); tai šalis, kur jų kalba, papročiai ir tradicijos paliko patesnę ir gilesnę paseknę ("traccia"); aiškiai matoma, kad šioje šalyje prieš Indoeuropiečius nebuvo buvę kitų tautų."

— Seminarijų ir Universitetų Kongregacijos pakviesti keli Prancūzijos Universitetų profesorai išleido studijų-paskaitų rinkinį apie racizmą (Racisme et Christianisme, 1938 m.). Vienoje jų (psl. 77-78) prof. Albert Lapparent sutraukia visų mokslininkų išvadas: "Rimčiausieji mokslininkai sutinka ir priima sekančius punktus:

1) Nėra "arijų rases", bet tik "arijų kalbų" šeima (N. B.: santrauka 2 punktų—mano).

2) Europos gyventojai naujojo akmens (neolito) amžiuje būtų buvę "arjanizuoti" kalbos atžvilgiu.

3) Primityviosios Arijų kalbos išsiskirstymo centras nėra kokia Azijos dalis, bet geriau lietuvių-latvių šalis; iš ten išsiskyrė srovės, kurios davė lotynų, germanų, slavų kalbas, o ketvirtą srovę Azijos link, duodama iranų kalbas ir sanskrito k. (!).

Čia negalime nė paminti platesnių ir gilesnių studijų įvairiomis kalbomis, kaip pavyzdžiai Meillet, Pisani, Muller, Streitberg-Debrunner, Leskien ir kt. O iš lietuvių, nežinau ar kas užsiima šia svarbia, ypatingai mums, mokslo šaka.

Gerbkim tai senutę mūsų kalbą, kuria kalbėjo senovė didelė Indoeuropiečių - Arijų šeima; stenkimės išlaikyti, ieškoti ir vartoti senus lietuviškus žodžius, vengdami juos keisti svetimais, nesuprantamais barbarizmais. O jei kam pasitaikytų proga—kaip mūsų studentams—teiškelia lietuvių kalbą kokia gilia ir plačia studija; bus garbės ir naudos vargstančiam mūsų Tėvynei ir galės daug šviesos įnešti į gana sunkų Indoeuropiečių kalbotyros mokslą.

Pranas Gavėnas, S. S. (L. B.)

MALDOS VAJUS UŽ LIETUVĄ

(Vasario 16, 1946—vasario 16, 1947)

Lietuva, skausmo plėšoma širdimi maldauja pagalbos, ieško paguodos gailingėje, ietimi pervertoje, erkščiais suspaustoje Jėzaus Sirdyje! Ant Dieviškiosios Sirdies Aukuro sudėkime visas maldas, auksas, atgailas, kad vėl lietuvių galėtų puošti savo laukus Sveičiausios Jėzaus ir Marijos Sirdies paveikslais—tais gailingumo ir meilės ženklais apšviesti savo tamsias ir liūdnas pirkias ir seklyčias.

Atjauniančių Amerikoje lietuvių karštos maldos vis plaukia į Maldos Apaštalavimo Centrus. Laukiame iš kitų Maldos ir Vyrų Apaštalavimo skyrių, iš Tre-tininkų centrų, šv. Rožančiaus draugijų, iš visų bažnytinųjų draugijų MALDŲ ŠARASUS. Adresas: Maldos Apaštalavimo Centras, St. Robert's Hall, Pom-fret Centre, Conn.

Du ju Skausmai? Aitrumas? Galvą Skauda?

nuo vidurių užkietėjimo. Nektentė šių skausmų! Pats geriausias, apsauginis, kramtomasis vidurių liuosavimui. Turis tuos patis daugelio daktarų užrašomas vaistas. Milijonai jį naudoja. Imkite kaip nurodyta ir vėl įsigūsite puikiai. Pabandykite jį!

— Dr. Cesare Carmignoli (An-

KATEKIZMAS

ANGLU IR LIETUVIŲ KALBOSE

Parašė Kun. M. J. Duffy, vertė kun. J. K. Miliauskas

KETVIRTOJI LAIDA

Kaina: 20c už vieną; 15c perkant 5 ar daugiau

Kadangi mūsų išsilvijos vaikų dalis gimtinės kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms prisiėina tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalbose. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvučiai.

Užsisakanti kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJA

P. O. Box 32

Wilkes-Barre, Pa.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

Išrašyti siųsti: P. O. Box 82, Phone: Wilkes-Barre 3-4711 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

VYKDOMOJI TARYBA

- Kun. J. F. Baltusevičius, Dv. Vadas, 1708 Jackson St., Scranton, Pa. L. Šimutis, Prezidentas, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill. J. Vaitis, Vice Prezidentas, 213 Ferdinand St., Scranton, Pa. W. T. Kvetkas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa. J. Yonakas, Izdininkas, 57 Church St., Pittston, Penna. P. Karasauskas, Izdo Glob., 13 Garrahan St., Lyndwood, W.-B., Pa. V. Abramaitis, Izdo Globėjas, 113 Patterson St., Tamaqua, Pa. Dr. A. G. Rakauskas, Dr. Kvėpėjas, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

- 1. Adv. J. J. Grish, 4681 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. 2. Edvinas Jasaitis, 221 N. Main St., Pittston, Pa. 3. Juozas Purickis, P. O. Box 387, Forest City, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

- 1. Adv. Jonas J. Grigalius, 52 G Street, So. Boston, Mass. 2. Pranas Rakauskas, 171 Cary Ave., Binghamton, N. Y. 3. Jurgis Tumašionis, 222 So. Ninth St., Brooklyn, N. Y.

TEISMO KOMISIJA

- 1. Juozas Batvinkas, 94 Fulton St., Wilkes-Barre, Pa. 2. Kazys D. Rubinas, 10503 Edbrooke Ave., Roseland, Ill. 3. Veronika Petraitienė, 550 Broad St., Hartford, Conn.

SVIETIMO KOMISIJA

- 1. Kun. J. K. Miliauskas, 190 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa. 2. Kun. J. A. Karalius, 129 So. Jardin St., Shenandoah, Pa. 3. Jurgis Venšovas, 1267 E. 82nd St., Cleveland, Ohio

LABDARYBES KOMISIJA

- 1. Kazimiera Šlamiėnė, P. O. Box 14, Forest City, Pa. 2. Pranas Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa. 3. Bronė Rakauskienė, 171 Cary Ave., Binghamton, N. Y.

JAUNIMO KOMISIJA

- 1. Kun. Alf. Zukauskas, 64 Church St., Pittston, Pa. 2. Leonadija Zemaitytė, 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa. 3. Kun. J. Savalis, 117 Laekwanna Ave., Duryea, Pa. 4. Jurgis Šlakis, 2038 Price St., Scranton, Pa. 5. Ant. Kačkauškas, 47 Cook St., Ashley, Pa.

SVARBUS METINIS SUVAŽIAVIMAS

LRKSA Massachusetts apskrities metinis suvažiavimas įvyks sekmadienį, gegužės 26 dieną, 1946, 1:30 valandą po pietų Sv. Jurgio lietuvių parapijos svetainėje, St. James Ave., Norwood, Mass.

LRKSA Massachusetts apskrities kuopos maloniai kviečiamos atsitiesti savo atstovus į apskrities suvažiavimą. Nesudaro skirtumo, ar kuopa priklauso prie apskrities ar ne, gali dalyvauti suvažiavime. Mat, šis suvažiavimas yra labai svarbus, nes liepos mėnesį įvyksta seimas, tad nariams turėtų rūpėti Susivienymo reikalai ir geras prisirengimas seimui.

Taipgi kviečiame d. g. dvasiškius dalyvauti apskrities suvažiavime.

V. J. Kudirka, pirmininkas, 37 Franklin St., Norwood, Mass.

E. St. Louis, Ill.

179-ta Kuopa Rengia Šolį LRKSA 179 kuopa rengia šolį sekmadienį, balandžio 28-tą, 1946. Pradžią 7-tą valandą vakare, parapijos svetainėje, 15th St. ir Baugh Ave.

Šokis bus su dovanomis. Grotas orkestras. Bus skanių užkandžių ir gėrimų. Taipgi nariai ir pašaliniečiai nuosirdžiai kviečiami atsilankyti kaip ir St. Louis, taip ir iš apylinkės. Linksmi paleisite laiką su draugais ir pažįstamais. M. K.

WISCONSIN APSKRITIES SUVAŽIAVIMAS

Wisconsin'o apskrities atstovų suvažiavimas įvyks gegužės 5 d., 1946, Milwaukee, Wis., tuoj po pamaldų Sv. Mišios bus 10:30 ryte.

Būtu labai gerai, kad visi atstovai dalyvautų pamaldose. Visos kuopos, malonėkite prisijusti delegatus, nes turėsite daug svarbių dalykų apsvarstyti.

S. Jankūnas, rašt.

"VAI LEKITE, DAINOS"

Gražiausių Liaudies Dainų Rinkinys Paruošė kun. J. Dabrila. Papildytą rinkinį išleido kun. Pr. Juras. Knyga 220 puslapių, nedidelio formato. Telpa 233 gražiausias populiarliausias liaudies dainos. Kaina 75 centai. Užsiskaitant kreiptis į "GARSAS", P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

DELEGATŲ RINKIMAS LRKSA SEIMAN

55 SEIMAS ĮVYKS LIEPOS 22-25 DD., 1946, HOLLENDEN HOTEL, CLEVELAND, O.

Renkant kuopų delegatus į Seimą, reikia laikytis mūsų organizacijos konstitucijos straipsnio 6-to, kuris taip mudo:

SEIMO SUDĖTIS

- 1. Seimas susidarys iš teisėtai išrinktu kuopose delegatu ir Pildomojo Komiteto nariu. 2. Kiekviena Susivienymo kuopa, kuri Centru yra pripažinta geram stovy, turi teisę siųsti Seimam delegatą. 3. Kuopa turi teisę rinkti delegatą nuo kiekvienų 50 narių ir likusios dalies, jeigu siekia 25 narius. 4. Kiekvienas veiklus ir gero stovio narys, kuris yra išbuvęs metus laiko Susivienyme ir kuopoje nemažiau sešis mėnesius, turi teisę būti išrinktu delegatu į Seimą. 5. Delegatai ir alternatai renkami slaptu ir betarpišku balsavimu ir išrenkami dauguma dalyvaujančių balsavime narių legaliai paskelbtam reguliariam kuopos susirinkime neveliau 30 dienu ir neankstiau 90 dienu prieš Susivienymo Seimą. 6. Naujai įsikūrusios kuopos gali siųsti delegatus, jeigu jos bus Pildomojo Komiteto pripažintomis ir sumokės savo duokles Susivienymo Centriui neveliau 30 dienu prieš Seimą. 7. Jeigu po rinkimų delegatas atsisakytų ar negalėtų Seimam vykti, tai kuopa turi teisę į jo vietą siųsti alternatą, kuris rinkimu laiku gavo daugiausia balsu. Apie tokią atmainą turi būti pranešta Susivienymo Centriui. 8. Kiekvienas Seimo delegatas privalo turėti mandatą iš kuopos, kuri jį siūnią ir gali atstovauti tik savo kuopai, kurioj priklauso. Lydimas turi būti išrašytas duplikato formoj, pabrėžtas kuopos pirmininko, raštininko, taip pat turi būti pridėta kuopos atspauda, siunčiant Centro Raštinėn delegatų narystės statuso patikrinimui neveliau 15 dienu prieš Seimą. Mandato originalą delegatas atsiveža su savim į Seimą. 9. Suspenduoti kuopų nariai ar suspenduotas narys, negali būti Seimo delegatu.

Seimo pasisekimas ir jo gausingumas pareis nuo kuopų. Kuo daugiau kuopų Seime dalyvauja, tuo yra didesnis jo autoritetas, tuo labiau įjudinama Susivienymo veikimas. Nežiūrint, ar kuopos gausingos ar mažos, visoms lygiai turi rūpėti bendri organizacijos reikalai, visos turi būti Seime reprezentuojamos.

Tad prašau visas kuopas Seime dalyvauti.

LEONARDAS ŠIMUTIS, LRKSA Prezidentas

Pagalba Veteranams

(Šias informacijas paruošė ir prisituntė Catholic War Veterans, Inc., Empire Building, New York 1, N. Y.)

Pataisa: Neseniai straipsnyje kad jis negalės gauti vedusio vyresnio mūšio, kad grįžusiam veteraniui nereikėjo mokėti Federal Income Tax už jo tarnybos algą. Dabar norime paaiškinti reikalą. Revenue Įstatymas iš 1945 m. pailiuosuoja Antrojo Pasaulinio Karo veteranus (įstojusius, enlisted, vyrus) nuo taksu mokėsių už tarnybos algą nuo 1941 iki oficialaus karo užbaigimo. Karininkai per trijų metų periodą gali mokėti už savo tarnybos algų pajamas. Įstoje vyrai neprivalo pildyti pajamų taksu blankas nuo 1941 m. iki karo pabaigos. Visi taksi, kuriuos įstoje vyrai įmokėjo, jiems bus gražinami, kada pasius aplikacija prašydami toki gražinimo.

Klausimas: Veteranų žmona praneša, kad kada jos vyras buvo kariuomenėje ji gaudavo šiuos paskyrimą (mokestį). Tuo pačiu laiku ji dirbo. Jos vyras dabar pailiuosutas iš tarnybos ir nori lankyti mokyklą pagal GI Bilių. Jos draugai jai praneša.

Atsakymas: Bet kurį mėnesį, kada asmeninės pajamos iš krautuvelės bus mažiau \$100.00, galėsi prašyti "readjustment allowance". Pasius Aplikaciją į U. S. Employment Service. Jie mokės skirtumą tarpe tavo pajamų ir \$100.00 per mėnesį.

Klausimas: Zuvusio kario giminė klausia, kada mūsų kareivių kūnai bus gražinami į šį kraštą palaidojimui? Klausimas: Bet kurį mėnesį, kada asmeninės pajamos iš krautuvelės bus mažiau \$100.00, galėsi prašyti "readjustment allowance". Pasius Aplikaciją į U. S. Employment Service. Jie mokės skirtumą tarpe tavo pajamų ir \$100.00 per mėnesį.

Klausimas: Zuvusio kario giminė klausia, kada mūsų kareivių kūnai bus gražinami į šį kraštą palaidojimui? Klausimas: Bet kurį mėnesį, kada asmeninės pajamos iš krautuvelės bus mažiau \$100.00, galėsi prašyti "readjustment allowance". Pasius Aplikaciją į U. S. Employment Service. Jie mokės skirtumą tarpe tavo pajamų ir \$100.00 per mėnesį.

NUMIRĘ MOTIEJUS ĆEPLIKAS

Philadelphia, Pa. — Seštadienį, balandžio 13-tą numirė Motiejus Ćeplikas, ligametis LRKSA 20-tos kuopos narys. Kaip jis buvo jaunesniu, tai Sv. Jurgio parapijos įvairiuose parengimuose beveik visomet dalyvavo, kaip darbuotojas.

Vėlonis Motiejus Ćeplikas, kiek jį pažinojau, nors tai ir buvo, taip sakant, tik paprastas neišmokshtas kaimietis iš Lietuvos, tačiau savo ruožtu buvo žmogus protaujantis, mandagus, blaivas, darbūtas, linksmo būdo bei geras lietuvis ir dievotas katalikas. Todėl ir gaila, kad jis da peranksti mus apleido, išvykdamas amžinybėn. Jo žmona jau keletą metų atgali atsiskyrė su šiuo pasauliu. K. Vidikauskas

VELTUI DEL DUSULIO

Jeigu jūs kenčiate tas baisias durulio atakas, tarsi jūsų kvėpavimai jau būtų paskutiniai; jei naktiniai poilsai yra negalimi ir priepaisties kovos su kvėpavimu; jeigu jūs jaučiate, kad ligai suolat naktina jūsų gyvenimo neužmirškite atkreipti į Frontias Asthma Co. išmėginimui veltui šio pašymtino metodo. Nėra skurto kur jūs gyvenate ir koki paslykėjimai turėtumėte būti priemonė sušalinti po saule, atskirpkiti del šio išmėginimo usdyka. Jeigu kentėjot visą gyvenimą ir išmėginot viską ir nesulaukėte pagalbos; jeigu esat užaišy, nesusitokit viltes, bet atskirpkiti išmėginimui. Jums tas siūlo melnainas. Atskirpkiti: Frontias Asthma Company, 205-T Frontier Bldg., 482 Niagara St., Buffalo 1, N. Y.

bartinėj palaidojimo vietoj. Kada bus nutarta, pranešime savo skaitytojams su visomis oficialėmis informacijomis.

Waterbury, Ct.

Marijonų Rėmėjų Veikla

Sekmadienį, balandžio 7, įvyko metinis Tėvų Marijonų rėmėjų susirinkimas, Sv. Juozapo parapijos mokyklos kambaryje.

Susirinkimą atidarė panelė p-lė Jadvyga Stulginskaitė, buvusi pirmininkė. Malda atkalbėjo kun. dr. Vincas Andriūška, M. I. C., Rėmėjų centro dvasios vadas. Jis taipgi vedė susirinkimą paaiškindamas marijonų reikalus bei numatomus darbus. Į susirinkimą atsilankė apie 50 asmenų. Daugelis įsirašė į rėmėjus.

1946 metams išrinkta nauja valdyba: pirmininkas — Petras Jokubauskas, vice pirmininkė — Magdalena Karinauskienė, raštininkė — Mary Fortier, izdininkas — Jonas Girdžiauskas.

Valdybai pavesta rūpintis teatru ir koncertu "Motinų Dienai". Bus vaidinimas "Lietuvos Žemė". Vaidins Marianopolio studentai, vadovaujant kun. Juozui Dambrauskui, MIC.

Kaip kitais metais prieš karą, taip ir šiems metais didelė Lietuvių Diena liepos 4-tą, Marianapolio. Tadgi, waterburiečiai turės savo stalą, kaip ir kitos lietuvių kolonijos. Tuo rūpintis išrinkta komisija iš šių asmenų: Ona Stankevičienė, Elžbieta Morkevičienė, Magdalena Karinauskienė, Jonas Šambaris, Jonas Girdžiauskas, Ona Gurklienė, Petras Jokubauskas, Ona Girdžiauskienė, Elžbieta Mataliūnienė, Ieva ir Vincas Matusevičienė.

Liet. Dienos reikalai bus susirinkimas gegužės 30 dieną, Marianapoly.

Į Lietuvių Dieną nuvažiuoti bus samdomi busai. Kas norėsite važiuoti galėsite užsiregistruoti pas Petrą Jokubauską.

Pamaldos vyks 11-tą valandą ryte, prie Liurdo šventovės.

Per susirinkimą buvo išdalinėti laimėjimai tikietai, kurie bus išsiuntinti T. Marijonų rėmėjams.

Sudėta auka Marianapolio koplyčios fondui. Stambiau aukojo Magdalena Karinauskienė, Petras Jokubauskas ir Pranas Kuzminskas.

Kun. Andriūška pranešė, kad Vargonų Fondan yra suaukota apie \$1500.00 ir kad reikės daugiau. Jeigu kas dar norėtų prisidėti prie šio fondo, prašome siųsti savo aukas kun. V. Andriūškai.

Rėmėjų metinis seimas įvyks Marianapoly, Darbo Dieną (Labor Day) kun. dr. Jono Navicko, MIC, mirimo sukakties dieną, kad nors tuo pareikšti savo dėkingumą už jo nenuilstantį piasiaukojimą Marianapolio Kolegijai ir lietuvių tautai.

Susirinkimas užbaigtas malda kun. Andriūška MIC.

Jadvyga Stulginskaitė, rašt.

VILNIAUS RADIOFONŲ BESIKLAUSANT

Retkaržiais iš Vilniaus radiofono girdisi transliuojant operos solisto Butėno įdainuotos plokštelės, nors jis pats randasi benamiu lietuvių tarpe Vakarų Europoje.

Radiofono programą žymioje dalyje užpildo pranešimai apie dabartinėje Lietuvoje tolydžiai organizuojamų įvairių muzikaliu bei literatūrinių konkursų išdav. Iš viso, Sovietų Rusijoje ir jos okupuotose kraštuose skatinama viskas kas tik atitraukia dėmesį nuo karčios buities.

Lygiai daug dėmesio kreipiama į vadinamųjų "spartuolių" reiklavimą. Spartuoliais (spartuolėmis) vadinami tie, kurie įmonės darbe atliko daugiau nei buvo plano numatyta. Maskvoje juos vadina "stachanovcais".

Pavasario sėjai besiantarant, vis dažniau primenamasi reikalas tvarkyti žemės ūkio padarugus. Suprantama, Sovietų Rusijoje ju pirkiti negausi! (LAIC).

GERAS JUMS DARBAS!

Štai tikra proga jaunam vyrui, kuris nori gero darbo su atlečia. Tarnyba Armijoj yra nuolatinis darbas, kuris suteikia gerą algą, aukščiausią užtikrinimą, visas galimybes pasaukštinimui ir progą pažatyti pasaulį. Jūs gaunate vertingus išlavinimą technikuose amatuose, gerą maistą, drabužį, butą ir medikali aprūpinimą nemokamai. Jeigu jūs keliaujate į užfūrus, jūs gaunate 20% extra algos! Jūs galite su pase algos pasitraukti po 20 metų arba pasitraukti su trimis ketvirtadaliais algos po 30 metų. Ir jūs gaunate 30 dienų pilnai apmokamas vakacijas kas meta! Daug kitų gerumų, kurie kitur negaunami. Jei jūs esate 18 iki 34 m. ir fizialiai tinkamas (arba 17 su tėvų leidimu), jūs galite dabar įstoti ir pasirinkti viena iš tų puikių darbų taikos metu Regularėje Armijoje. Pati jūsų nauja reikalauja sužinot visus faktus DABAR! Kreiptis į:

U. S. ARMY RECRUITING STATION WILKES-BARRE, PA.

Taikos Didvyriai

Praeitą savaitę kalbėjau su kėtik grįžusiais veteranais iš Pacifico. Aš klausiau apie tuos jų draugus, kurie žuvo kovoje. Tarp jų buvo vienas mano draugas. "Pasakykite man", aš klausiau, "ar Dovydas heroiška mirė?" "Taip", jie atsakė, ir man pradėjo pasakoti apie Dovydą.

Jie užbaigė, ir aš mačiau, kad dar norėjo ką nors pridėti, bet nerado žodžių.

"Bet mus netaip sujudino jo mirtis... Mes jo negalime užmiršti."

"Dovydas buvo toks geras žmogus."

"Taip, aš gerai žinau, kad jis buvo geras", aš atsakiau.

"Visas mūsų vienetas jį mylėjo. Jis visada buvo malonus, puikus draugas."

"Taip", pridūrė jauniausias veteranas. "Visi jį mylėjo. Jis padėjo visiems geriau suprasti vieną kitą. Viskas jį interesavo. Jeigu kas gavo paveikslą savo kūdikio, kurį niekad nematė, tai pirmiausia Dovydui parodė. Jeigu iš namų atėjo blogų naujienų, Dovydas nuramino susirūpinusį."

"Jis tikrai buvo visų "pa". "Jis nepaisė ar kareivis buvo baltas ar juodas, vargšas ar turtingas, katalikas ar žydas, populiarus ar nepopuliarus, italis, lenkas ar lietuvis. Ypač prieš kokį veiksmą kareiviai budavo baisiai įnervinti—Dovydas visus ramindavo. Kada kareiviai ginčydavosi, Dovydas juokiu užbaigdavo aštrius žodžius."

"Taip, Dovydas buvo vienas iš ramiausių vyrų", pridūrė kitas veteranas. "Ačiū Dovydui, mūsų vienetas buvo vienas iš draugiškesnių."

"Jeigu tik jis nebūtų miręs... Sugrįžę namon mes randame, kad yra labai daug visokių praverdžiavimų. Mes visi tuoj tai patėmijome."

"Mums atrodo kaip propaganda."

"Aš paklausiau—"Jūs manote, kad žmonės kursto vieną kitą?" "Mums atrodo", sako vienas kareivis, kad kai kurie žmonės platina neapykantos ligą—šmeižia viena tikybą arba kitą, smerkia "lokių tautą", arba spalva. Kodėl Dovydas ir kiti jį panašūs jaunikaičiai turėjo mirti, kad įsteigus gerąjį pasaulį ir grįžę namon mes ką kitą pranešame?"

"Mes turime saugoti namų frontą. Kažin ar duos medalius už saugojimą namų fronto?"

"Mes turime būt taikos pildytojai namie."

"Demobilizuoti turį greitai mobilizuotis. Nemanome su ginklais ar lėktuvais—bet su sveiku protu—kovoti prieš mūsų apylinkėse. Mes prįdam bandyti išnaukinti visą neapykantos propagandą ir kitus raginti taip pat daryti."

"Yra mūsų šventa pareiga", tarė jauniausias.

"Taip, darykime tą, atminčiai Dovydo", pasakė seniausias.

"Bravo", aš pridėjau. "Palaiminti taikos pildytojai!"

(Iš "Institute for American Democracy, Inc.).

SOVIETŲ RUSIJOS KASDIENIO GYVENIMO PASLAPTYS

New York (LAIC). — SSSR ir jos okupuotos sritys yra vieninteli šalis pasaulyje, kuri varžo užsienio korespondentų judėjimą laisvę. Tačiau, kartkartėmis ir Maskvos laikraščių skiltyse prasiveržia viena kita paslaptis iš Rusijos kasdienio gyvenimo.

Antai, "Izvestija" Nr. 44 praneša, kad Tulos apylinkėse negalima gauti net tokių kasdienio vartojimo dalykų, kaip kibirų dubenių (blūdų), gėdų, puodų, keptuvių (potelinų), nekaltant jau apie lovas. To rajono pramonės vedėjas tą aiškina mašinų ir žaliavų trūkumu. Tuo tarpu, paiseitrus, atrasta, kad kai kurios iš pačių reikalingiausių mašinų yra išgabentos į kaimyninius fabrikus ir ten, kaip nereikalingos, išmestos rūdya sniege. Gyventojai labai pasigenda užrakty (spyny), bet fabrikas, kur anksčiau juos gamino, dabar jau nebegamina ir nesirengia gaminti.

MARIJONŲ MISIJONIERŲ VEIKLA

Balandžio 23-25, Youngstown, Ohio, Sv. Pranciškaus bažnyčioje, kun. Antanas Mažukna, MIC. Gegužės 6-12, Chicago, Ill., Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, misijos; kun. Jonas J. Jakaitis. Gegužės 19-26, Chicago, Ill., Visų Šventųjų bažnyčioje, misijos; kun. Antanas Mažukna, MIC. MARIAN MISSIONARIES, Mariannopolis College, Thompson, Conn.

Women in Lithuanian Literature

One of the women writers, PETKEVICAITĖ (born 1861), was the one who evinced the closest affinity with the spirit of "Varpas". She devoted the greater part of her life to publicism, dealing mainly with social, educational, and political problems. Her stories are realistic and discuss timely topics. e. g. "Krislė" (Motes).

ZEMAITĖ (Julija Žymantienė, 1845-1921) is looked upon as a phenomenon in the world of literature, for she entered the field of literature when she was almost fifty years old. Before this she was an ordinary village woman, going the rounds of her daily chores. Prompted by those who knew her to be an intelligent and discerning woman, she began to write and eventually came to be ranked as a fundamental figure in Lithuanian literature. It is in her writings that we can see for the first time a genuine Lithuanian type, complete in mentality, customs, and speech. In her realistic scenes, which are devoted of all phantasy, she depicts in sharp detail the country folk and living conditions of the time. Zemaitė had an unusually accurate and observant eye. Her scenes are strikingly true to life. Her language is very rich and full of rare, refreshing terms and folk idioms. To philologists and all who are word-conscious her writings are an endless delight. She was most successful in depicting village scenes. When she touched upon city life, she became less convincing.

Under the pseudonym of LAZDYNŲ PELEDA wrote two sisters, SOFIJA (1867-1926) and MARIJA (born 1872) IVANAUSKYTĖ. Their stories deal with the relations between the village peasants and the large landowners, and touch upon the lives of factory workers. Having experienced much sorrow and trouble in their own lives and having had to labor at hard and menial tasks, they were inclined to relate melancholy incidents and to recount stories of homeless wanderers whom fortune had completely forgotten. At the same time they introduced national and moral problems. Sofija was more inclined to sentimentalism, while her sister favored realism. Their finest works are "Ir Pražuvo Kaip Sapnas" (Gone Like a Dream), "Stebuklingoji Toselė" (The Enchanted Flute) and "Motulė Paviljoje" (Mama Prevailed). They also wrote a

full-length novel, "Klaida" (The Mistake). MARIJA PECKAUSKAITĖ (1878-1930), whose pen-name was *Satrijos Ragana*, at the age of seventeen was already writing for "Varpas." However, her deep Christian spirit, her idealistic philosophy and her whole background kept her apart from the ideology of this publication. Possessing purity of soul, solicitous about others, loving her neighbor with a truly Christian heart, she devoted many of her works to problems of juvenile education and translated books by the pedagogues Friedrich Wilhelm Foerster. In her stories she brings to the front various national, moral, and educational questions. She had a deep knowledge of the human soul. She especially understood children; e. g. "Irkos Tragedija" (The Tragedy of Irka). Her major work is "Senamė Dvare" (In the Old Manor), which now ranks as one of the outstanding books in Lithuanian literature. Conveying us to a world of romantic dreams and unfulfilled desires, Peckauskaitė portrays a series of lively, good-hearted folk and explores their spiritual nature with subtlety, suggestion, musical language, great love and tenderness.

NAYLIS AND TAMOLIS RECEIVE DISCHARGES

Pfc Francis J. Naylis, son of Mr. and Mrs. Peter Naylis, 56 Church St., Edwardsville, Pa., has been honorably discharged from the armed services. He enlisted in the Infantry in March 1943. Pfc Naylis served 22 months in England, France, Belgium, Italy and Germany. Naylis has been awarded the Combat Infantryman's Badge, Presidential Citation, ETO Ribbon, Victory Medal, several battle stars, Bronze Medal and Purple Heart for injuries received in Germany in December, 1944. Naylis is a graduate of the local high school. Prior to entering the service he was employed by Glen Alden Coal Company.

Staff Sgt. Leonard Tamolis, son of Mr. and Mrs. John Tamolis, Hillside Avenue, Edwardsville, Pa., has been honorably discharged from the armed services. He enlisted in the Air Corps on April 13, 1943. Tamolis served in England, France, Belgium and Germany. He has been awarded the ETO Ribbon, Air Corps Medal, Presidential Citation and Good Conduct Medal. Sgt. Tamolis has two brothers in the Navy. Lt. George, stationed in Maryland, and Electrician Mate 2 c Raymond, stationed in New Jersey. The brothers are graduates of the local high school.

LEGAL NOTICE

Notice is hereby given to all persons concerned that the Accountants in the following estates have settled their accounts in the Office of the Register of Wills of Luzerne County and that the same will be presented to the Orphans' Court of said County for confirmation on Monday, May 6, 1946, at 10:30 o'clock a. m. Annetta Weitz, August O. Weitz, Adm.; John Hallier, Joseph Hallier, Adm.; Agnes Vieker, Lawrence B. Jones and Harold A. Vieker, Exrs.; Vincent F. Gabrieli, Henry Greenwald, Exr.; Frank J. Schmitt, Second National Bank of Wilkes-Barre, Exr.; Edgar Van Houten, Harry D. Adams, Exr.; Ellen Stevens, Ruth T. Bradbury, Admx.; Samuel Kirtley, Mary Zimmerman, Admx.; Katarina Pisarik, John Pisarik, Admx.; Sarah C. Bencoster, Rosece H. Bencoster, Exr.; Helen Strong Hoyt, Charles N. Loveland, Adm.; Abram G. Nesbitt, Second National Bank of Wilkes-Barre, Exr. and Trustee; Rt. Rev. Mgr. Jacob J. Kowalewski, Martin A. Sapiega and Rev. Roman L. Gizara, Exrs.; Simon Adelson, Samuel Adelson, Jacob Adelson, Albert Adelson and Ruth Adelson, Exrs.; Mary Mrs. Helen Pilonato, Exr.; Emma C. Harrod, Wyoming National Bank, Adm., C. T. A.

Tai Bent Saltis

Vienoje kaime krautuvėje kalbasi fermeriai apie šaltį. — Žinote, vyrai, kai viena šalta žmogus užsidėję viename mieste kamais, ugniausiai palaido vandenį srovei, ir vanduo sušalo ore. Ugniausiai nerikėjo jokių kopėčių, ledų jie ilpino kambarius ir išnešė žmones iš degančio namo. — Tai mažas dalykas. Žūrėkit, kas man kartą įvyko. Kai grįžęs karta iš miesto nukinklau arkli ir mėginau užgesinti lempą, kuri buvo prie ratų prižiūta, jokių būdų neįstengiau. Pūčiau, pūčiau, kiek tik turėjau jėgų, o lempa vis degė. Gi paskui žūriu—lempos liepsna visa sušalęs. Tai buvo bent šaltis.

PAIESOK

Iškau: 1. Juozas Būdyvėlis ir Bronius Būdyvaitis (ištekėjusi), kilusių iš Lietuvos, Kvedarnos v. Kerbedžių km.; 2. Onos Morkūnaitės (ištekėjusi), buvusios Lietuvos Kalsidorių gimnazijos mokinė, Ad. P. Jass, Hamburg-Fischbeck, D. P. Camp 514, Litauisches Lager, Lietuvių gimnazija.

The Emergency Food Collection on behalf of UNRRA is an effort to save the lives of millions of starving men, women and children. Give food canned in tin or money to buy food to your local committee today. Or, you may send checks or money orders to National Headquarters, Emergency Food Collection, 100 Maiden Lane, New York 7, N. Y.

WILL YOU GIVE, THAT THEY MAY LIVE?

Statement of Principles

of The Federation of Americans of Central and Eastern European Descent

1. To exert every effort to preserve and promote our American way of life.
2. To this end, to urge our Government to work for a just and lasting peace based upon our own Bill of Rights and the principles embodied in the Atlantic Charter and the Four Freedoms, for which our sons and daughters fought and died.
3. To counteract the sinister Communist and other anti-democratic influences which are infiltrating into every group represented in this Federation, in each of which Communist and other anti-democratic front organizations have been established and Communist propaganda is being spread, endangering the security, welfare and way of life of the American people.
4. To promote the security and welfare of the United States by insisting upon policies which will bring lasting peace to all the nations of the world, including the countries of Central and Eastern Europe, numbering about 150,000,000 people.
5. To urge our Government to seek the restoration of sovereign rights and self-government to the nations which have been forcibly deprived of them and to secure the exercise of the right of self-determination for those nations which have not been accorded this right, particularly in the countries of Central and Eastern Europe.
6. To urge our Government to fulfill the guarantee of free and unfettered elections in these countries under the supervision of an inter-allied commission. In order to achieve this and to eliminate a serious threat to world peace, it is imperative that Soviet troops and Soviet secret police be immediately withdrawn from neutral and allied countries as pledged in Article 6 of the Moscow Declaration of 1943.

"ALL POSSIBLE CARE MUST BE GIVEN THEM UNTIL THEY ARE ABLE TO PROVIDE FOR THEMSELVES"

The United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., a member agency of the National War Fund, this week marks the second anniversary of its registration with the President's War Relief Control Board. During that period, according to a report released by Mr. Joseph B. Laucka, Executive Director of that organization, the American people have donated \$1,415,356 in cash and goods to relieve the suffering of Lithuanian war victims abroad.

Of this amount, \$540,000 has been spent in direct relief and services to aid needy Lithuanians—orphans, widows, the aged and infirm, and students—in Lithuania, Sweden, Denmark, Switzerland, France, Italy, the occupied zones of Germany and Austria, and other countries. Through the American Clothing Drives for Lithuanian War Victims, directed by the United Lithuanian Relief Fund, more than 70,000 destitute Lithuanians have already been clothed and provided with footwear. Over \$70,000 worth of medical supplies and surgical instruments have been shipped to aid Lithuanians in need of medical care. Included in this item were: various essential medicaments, surgical instruments, vitamins, soap, etc. In Lithuania, four children's homes, housing 800 children, are being equipped by the American Red Cross with funds supplied by the United Lithuanian Relief Fund.

Food in the amount of \$65,000 was sent to supplement that distributed to the Lithuanian displaced persons in Europe by other relief agencies. Included were: baby food, meat, extracts, evaporated milk, canned food, etc. Books, school supplies, recreational equipment and other educational and vocational necessities, too, have been shipped and distributed among displaced Lithuanians in the various countries.

The end of the war has not eased the problem of feeding, clothing and helping the Lithuanian war victims to survive, Mr. Laucka pointed out. "All possible care must be given them until they are able to provide for themselves," he stressed. Donations of clothing, canned food, medical and educational supplies, and other essential items are still needed. All such donations may be sent directly to the United Lithuanian Relief Fund Warehouse, 101 Grand St., Brooklyn, N. Y.

TĖVŲ PRANCISKONŲ MISIJOS 1946 M.

- Rumford, Maine.—Šv. Antano parapijoje, gegužės 9-12 d.—Tėv. Juvenalis Liauba, O. F. M.
- Leiston, Me.—Šv. Patriko bažnyčia koplyčioje, gegužės 9-12 d.—Tėv. Justinas Vaskys, O. F. M.
- Millinocket, Me.—Šv. Martino parapijoje, gegužės 19-26 d.—Tėv. Juvenalis Liauba, O. F. M.
- Brooklyn, N. Y.—Apreikimo parapijoje, Šv. Antano novena ir Trečtininkų vizitacija, birželio 4-13 d.—Tėv. Juvenalis Liauba, O. F. M.
- Cicero, Ill.—Šv. Antano parapija, Šv. Onos novena, birželio 4-13 d.—Tėv. Justinas Vaskys, O. F. M.
- Newark, N. J.—Šv. Trejybės parapija, misijos ir 40 val. atšaidai, birželio 2-11 d.—Tėv. Agnelius Krasauskas, O. F. M.
- Chicago, Ill.—Dievo Apvaizdos parapijoje, Šv. Onos novena, lipos 17-26 d.—Tėv. Juvenalis Liauba, O. F. M.
- Chicago, Ill.—Šv. Panos Marijos (Gimimo) parapija, Šiluvos oktava ir Trečtininkų vizitacija, rugsėjo 8-15 d.—Tėv. Justinas Vaskys, O. F. M.
- Waterbury, Conn.—Šv. Juozapo parapijoje, Šv. Pranciškaus novena ir Trečtininkų vizitacija, rugsėjo 8-17 d.—Tėv. Juvenalis Liauba, O. F. M. ir Tėv. Agnelius Krasauskas, O. F. M.
- Sheboygan, Wis.—Šv. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapija, misijos, rugsėjo 16-22 d.—Tėv. Justinas Vaskys, O. F. M.
- Seaton, Pa.—Šv. Juozapo parapijoje, Šv. Pranciškaus novena ir Trečtininkų vizitacija, rugsėjo 25—spalio 4 d.—Tėv. Justinas Vaskys, O. F. M.
- Ansonia, Conn.—Šv. Antano parapijoje, 40 val. atšaidai, spalio 18-15 d.—Tėv. Juvenalis Liauba, O. F. M.
- New Britain, Conn.—Šv. Andrijaus parapija, 40 val. atšaidai, Trečtininkų rekolekcijos ir Connecticut Valstybės Lietuvių Trečtininkų ir Šv. Pranciškaus Mylėtojų Konferencija, spalio 20-27 d.—Tėv. Justinas Vaskys, O. F. M.
- Pittsburgh, Pa.—Šv. Kazimiero parapijoje, 40 val. atšaidai, Trečtininkų rekolekcijos, Pittsburgho ir apylinkės Lietuvių Trečtininkų ir Šv. Pranciškaus Mylėtojų Konferencija, lapkričio 27—gruodžio 1 d.—Tėv. Justinas Vaskys, O. F. M. ir Tėv. Agnelius Krasauskas, O. F. M.
- Kingston, Pa.—Šv. P. Marijos parapija, 40 val. atšaidai, gruodžio 1 d.—Tėv. Juvenalis Liauba, O. F. M.
- Duluth, Ontario.—Šv. Jono parapijoje, gruodžio 8-8 d. misijos.—Tėv. Juvenalis Liauba, O. F. M.

LENKŲ KARIŲ SAVAITRAŠTIS APIE IŠVIETINTUS LIETUVIUS

New York (LAIC).—Defilada lenkų kariuomenės organas Vokietijoje (britų zonoje) sausio 20 d. įdėjo ilgą straipsnį: "Už jokią kainą lietuviai negrįš į sovietinę Lietuvos respubliką".

Laikraštis aprašė pirmąjį bolševikmetį, vokiškąją okupaciją ir lietuvių bėgimą 1944 m., besiarštant antrai maskoliškai bangai. Skaičiai—kiek perėdė, pav., rašoma, kad britų zonoje lietuvių esama 50,000, amerikiečių zonoje 20,000, rusų zonoje 150,000, bet iš ten lietuviai "sparčiai pranyksta".

Korespondentas aprašo tipišką britų zonoje stovyklą, kame gyvena 700 lietuvių, 210 latvių, 21 estas ir 23 asmenys be pilietybės. "Sumažėjo 17 latvių, kuriuos suėmė kaip buvusius SS karius. Kai buvo surašinėjama repatriacijai, grįžti užsirašė 5 asmenys. Jų tarpe viena senutė berankė. Rytdieną keturi jų pareikalavo išbraukti juos iš sąrašo. Galutiniai grįžo tik vienas senas žvejsys" (galbut, klaidpėdiškis).

Ivairiose stovyklose gyvenimo sąlygos įvairios. Valgio norma svyruoja aplink 2100 kalorijų į dieną. "Praeitais metais Raudonojo Kryžiaus pokeliai atveidavo kas 17 dieną (reguliariau, nei įlenkiškas stovyklas), vaikai papildomai gaudavo pieno. Stovyklos tarybos pirmininkai yra lietuviai, vice-pirmininkai latvis ir estas. Nuo kas 50 gyventojų stovyklos taryboms renkamas vienas atstovas... Veikia komisijos, maisto, informacijos, kultūros švietimo, mėgėjų rateliai, vaidinotojų grupės, paskaitų komisija. Atidaryta gimnazija, viešoji mokykla ir parengiamoji mokykla, viso mokėsi 220 vaikų.

"Stovyklose viešpatuoja graži tvarka, susitvarkymas ir švarumas. Savitarpio santykiuose lietuviai acniau sugyvena su estais, negu su latviais, su kuriais prasišveržia šaltumas dėl pasitarimų anksčiau bendradarbiavimo su vokiečiais. Būtent, latviai savo noru sudarinėjo SS divizijas. Kurias vokiečiai noriai naudodavo kovai prieš partizanus, o latviskoji policija pasilikė atminti visiems svetimšaliams, lietuviams imamai. To nepaisant, mažoje stovykloje viešpatuoja bendradarbiavimas ir korektumas.

"Kitoje stovykloje baltiečiai gyvena Hanoverio provincijos miestelyje, apgyvendinti privačiuose butuose. Ten gyvena 650 lietuvių, 250 estų ir 150 latvių. Kiekvienas gyventojas gauna 4 kvadr. metrus ploto. Maistas patenkinantis, tik, kaip visur, trūksta rūbų, ir apavo, netgi vaikams. Ligi tol UNRRA suteikė po porą metrų flanelės, tam tikrą kiekį kariškų apsiaustu su užrašo "Kriegesgefangene" ir po 400 gramų vilnos kiekvienam vaikui. Be to, pasiūlė pasirinkti iš vokiečių surekvizuotų drapanų. Iš viso transporto tinkamais pasirodė viena pora kelnii, du moteriški marškiniai, keturios eilės vyriški baltiniai, viskas kita buvo—tik skarmalai.

Stovykloje veikia paruošiamoji 50-iai vaikų mokykla ir 4 klasių progimnazija. Vadovėlių nėra jokių, be mokytojų turimų kelių egzempliorių, kuriuos atsiuntė išveičiai iš Amerikos. Anglų kalbos kursas lanko 150 asmenų keturiomis pakaitomis. Prancūzų kalbos kursas lanko 50. Lenkų kalba, girdi, visiems suprantama.

"Didžiausi baltiečių susibūrimai yra apie Hanau, Oldenburg, Dorfoerden, Detmold, Wuersburg, Kassel. Lietuviai turi spausdintų laikraštį, leidžiamą Augsburgėje (Amerikos zona), Dorfoerden ir Haftkrugėje (britų zona), taipgi *Rosenberg*, sovietų zonoje. Žinoma, ten grynai komunistiškas laikraštis. Estai apausdino laikraštį Luebecke, latviai Detmolde. Atskirose stovyklose leidžiami biuletiniai, sieniniai lapeliai ir tt.

"Kur ne kur nuosavios pavėliausymo stotys nugarsta žinias, perduodamas slapto radio siuntų Lietuvos ir Latvijos gėriose. Iš jų žinių atrodo, kad gyventojų persekiojimas buvusiose Baltijos valstybėse, dabar sovietinėse respublikose, tebesitęsia, kad rusai kietai keršija naujai "išlaisvintiems" kraštams. Gyventojai masiniai vežami Sibiran.

munistškas laikraštis. Estai apausdino laikraštį Luebecke, latviai Detmolde. Atskirose stovyklose leidžiami biuletiniai, sieniniai lapeliai ir tt.

Kur ne kur nuosavios pavėliausymo stotys nugarsta žinias, perduodamas slapto radio siuntų Lietuvos ir Latvijos gėriose. Iš jų žinių atrodo, kad gyventojų persekiojimas buvusiose Baltijos valstybėse, dabar sovietinėse respublikose, tebesitęsia, kad rusai kietai keršija naujai "išlaisvintiems" kraštams. Gyventojai masiniai vežami Sibiran.

Kur ne kur nuosavios pavėliausymo stotys nugarsta žinias, perduodamas slapto radio siuntų Lietuvos ir Latvijos gėriose. Iš jų žinių atrodo, kad gyventojų persekiojimas buvusiose Baltijos valstybėse, dabar sovietinėse respublikose, tebesitęsia, kad rusai kietai keršija naujai "išlaisvintiems" kraštams. Gyventojai masiniai vežami Sibiran.

Kur ne kur nuosavios pavėliausymo stotys nugarsta žinias, perduodamas slapto radio siuntų Lietuvos ir Latvijos gėriose. Iš jų žinių atrodo, kad gyventojų persekiojimas buvusiose Baltijos valstybėse, dabar sovietinėse respublikose, tebesitęsia, kad rusai kietai keršija naujai "išlaisvintiems" kraštams. Gyventojai masiniai vežami Sibiran.

Kur ne kur nuosavios pavėliausymo stotys nugarsta žinias, perduodamas slapto radio siuntų Lietuvos ir Latvijos gėriose. Iš jų žinių atrodo, kad gyventojų persekiojimas buvusiose Baltijos valstybėse, dabar sovietinėse respublikose, tebesitęsia, kad rusai kietai keršija naujai "išlaisvintiems" kraštams. Gyventojai masiniai vežami Sibiran.

Kur ne kur nuosavios pavėliausymo stotys nugarsta žinias, perduodamas slapto radio siuntų Lietuvos ir Latvijos gėriose. Iš jų žinių atrodo, kad gyventojų persekiojimas buvusiose Baltijos valstybėse, dabar sovietinėse respublikose, tebesitęsia, kad rusai kietai keršija naujai "išlaisvintiems" kraštams. Gyventojai masiniai vežami Sibiran.

Kur ne kur nuosavios pavėliausymo stotys nugarsta žinias, perduodamas slapto radio siuntų Lietuvos ir Latvijos gėriose. Iš jų žinių atrodo, kad gyventojų persekiojimas buvusiose Baltijos valstybėse, dabar sovietinėse respublikose, tebesitęsia, kad rusai kietai keršija naujai "išlaisvintiems" kraštams. Gyventojai masiniai vežami Sibiran.

Kur ne kur nuosavios pavėliausymo stotys nugarsta žinias, perduodamas slapto radio siuntų Lietuvos ir Latvijos gėriose. Iš jų žinių atrodo, kad gyventojų persekiojimas buvusiose Baltijos valstybėse, dabar sovietinėse respublikose, tebesitęsia, kad rusai kietai keršija naujai "išlaisvintiems" kraštams. Gyventojai masiniai vežami Sibiran.

Kunigai vertiami... agituoti... gerijimą tėvynės. Okiškas išnaudojimas baisus. Seimininkavimas—plėikiškias. Partizanų masės slapstosi giriuose...

"Nepaisant to visko, nepaisant priverstinio sveiklumo, nepaisant pozityvių perspektyvų dėl ateities stokos, — tremtiniai iš Baltijos valstybių tvirtai tiki ir likimo pasikeitimo dieną. Teigia, kad desperacijai dar bus laiko. Blogiausiai atveju, jie tikisi pasiekti išėjimą ant visados, t. y. bėdami, kad prie priverstinio grąžinimo neprieis. Viena jiems yra atšiu—po rusų valdžia jie negrįš už jokią kainą.

VIENAS PASAULIS ARBA UZDARYTOS SIENOS

Siuo laiku gražiose prakalbose, aukentėjo, neturi tos privilegijos.

Yra klaidinga tikėti, kad įlėdimas imigrantų kenks darbo padėčiai Amerikoje, kad nuo amerikiečių atims darbus. Faktas už save kalba. Imigracijos naujos bangos žymiai prisidėjo prie Amerikos išsivystymo, davė naujos iniciatyvos, naujų idėjų ir naujų išradimų. Čia Amerikoje imigrantų grupės įsteigė svarbiausias industrijas, kaip puodė ir blūdų dirbtuves, kailinių ir drabužių išdirbtystę, ir pan. Samuel Slater Naujojo Anglijoj pradžioje bovolnos industriją; John Ericsson išrado geležinį garinį laivams laivams propelerį; Emil Berliner ir Alexander Graham Bell išrado telefoną, mikrofoną ir gramofoną ir Marc Brunel buvo pirmas gaminti pigius batus. Sunku suminėti visus prancūzų lenkus, čekus, visokių mokslininkus, rašytojus ir artistas, kurie net prieš jų naturalizavimą sukūrė visas pastangas savo naujai šaliai.

Ta labai aiškiai pasakė Commissioner of Immigration and Naturalization: "Pasiiekti jos dabartinį didumą, kaip milijonik tauta, Jung. Valstybės priėmė žmones įvairiausių rasų ir žmonių kurių kontribucijos prisidėjo prie Amerikos gyvenimo. Netikime, kad šis augimo procesas sustos, kad mūsų šalis negalėtų augti ir kad mes dabar galime nukirsti tą šaltinį. Ne, Amerika dar nepasiekė galų tos linijos."

Vasario mėn. 1946 m. Jung. Valstybių delegacija laikytame United Nations susirinkime Londone sulaukė rezoliucijos, kuri privertų sugrąžinti išvietintus asmenis į jų gimtinę kraštą. Tokis susitartymas visiškai nesutinka su imigracijos suvaržymais, kuriuos atstovas Gosset siūlo. Mūsų imigracijos įstatymus reikalauja kai kurių pakeitimų, už tie punktai, kurie remia tautinę izoliaciją, turi būti pakeisti. Kaip įstatymas dabar stovi, žmonės yra klasifikuojami pagal šalis, kur gimė, ne žmoniškoms ypatybėms. Brolystė yra geografijos problema; pav. paimkime Argentiną, kuri laisva nuo kvotos suvaržymų, kuomet kitos šalys, kurios heroiška kovojo nacizmą ir

ANGLISKAI-LIETUVISKAS ŽODYNAS

ENGLISH-LITHUANIAN DICTIONARY
Žodynas turėti savo knygynė yra be galo naudingas dalykas nes jis yra geras kalbos mokytojas ir stiprus patarėjas.

Mes siūlome jums Angliškai-Lietuvišką žodyną, kuris yra laikomas vienas iš geriausių. Jo formatas dydis: 6 coliai per \$4.00 puslapių; kietasis, stipriais audklo apdaras. Parduodama \$4.00; dabar mes jums siūlome bargena—atiduodame už \$3.00. Jų nedidelį skaičių turime. Prašome skubiai užsisakyti.

Užsiskant žodyną, mums laisvą rašyti nerelikia, tik įdėti konvertą kuponą su \$3.00, ir tuojau gausite puikų Angliškai-Lietuvišką žodyną.

Užsakymus siųskite: "GARSO" ADMINISTRACIJA

P. O. Box 32 Wilkes-Barre, Pa.

"GARSO" ADMINISTRACIJAI:

Siūdami stubelį \$3.00 ir prašau prisiųsti Angliškai-Lietuvišką žodyną:

Vardas _____

Adresas _____

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU?

Tai yra labai naudinga knygutė, kuri daug padės tiems, kurie norėsi gauti Amerikos pilietybės antruosius popierius. Joje yra trumpai paaiškinti klausimai ir atsakymai angli ir lietuvių kalbomis. Knygutė mačo formato. Gali moteris ją įsidėti į ridikuli knygutę. Didelės raidės, apausdinti. Norintieji gauti knygutę—KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU?—įdėkite į laiškovortę 25c. Ir paauškite "GARSUI", P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

VIETINĖS ŽINIOS

BALANDŽIO 28-TĄ TRAUKIME Į LRKSA 17 KUOPOS AUKSINIO JUBILIEJAUS BANKIETĄ

JUOZAS BATVINSKAS. Ilgametis LRKSA 17 kuopos pirmininkas, daug pasidarbavęs kuopos gerovei. Jis yra prirašęs prie kuopos daug narių. Juozas taipgi yra Susivienymo Teismo Komisijos narys ir 4-tos apskrities vice pirmininkas.

LRKSA 17-tos kuopos auksinio jubiliejaus bankietas bus šį sekmadienį, balandžio 28-tą, Svč. Trejybės parapijos svetainėje, Wilkes-Barre, Pa.

Pradžią 6 val. vakaro. Įžanga \$2.00.

Jei kurie dar neturite tikietų, o norėtumėte dalyvauti bankiete, kreipkitės pas kuopos valdybos narius.

Bankieto rengėjams rūpėjo surengti šaunų bankietą, kad tinkamai paminėti tokį svarbų įvykį, kaip kuopos 50 metų gyvavimo ir veiklos jubiliejus. Žinodami, kad programa priduoda bankietui didelę reikšmę, pasirūpino, kad ji būtų įvairi, įdomi ir patraukli.

Programa bus tokia: Bankieto programą atidarys J. Batvinskis. Programos vedėjas Ant. Skarnulis.

ANTANAS SKARNULIS.

LRKSA 17 kuopos išdo globėjas, daug pasidarbavęs auksinio jubiliejaus bankieto pasisekimui. Antanas yra karštas lietuvis patriotas, nuoširdžiai remiąs kiekvieną gerą darbą savo tautiečių ir senos tėvynės Lietuvos gerovei.

Amerikos himnas. Malda (invokacija) — kun. J. Valūnas. Vakarienis laiku bus dainuojamos populiarės dainos.

LRKSA sekretoriaus V. T. Kvetko kalba.

Pristatymas kuopos čarterio narių—adv. Jono S. Lopattos, Jurgio Rekaus, Antano Cerniausko, Petro Naviko, Mato Levulio ir Prano Juknevičiaus.

Adv. J. S. Lopattos kalba. Piano solo—Janina Skarnulis. Smuikų duetas—Kuprytė ir Križanaukaitė.

"Garso" redaktoriaus M. Zujaus kalba.

Solai ir duetai dalyvaujant ir vadovaujant solistei Onai Miliauskaitei. Kun. kl. J. K. Miliausko kalba. Lietuvos himnas.

NUOŠIRDI PADEKA

Mūsų brangiam ir mylimam dėdei a. a. kun. Adamui Lopattai mirus, reikiame didžią padėką J. Ekscelecijai vyskupui William J. Hafey už atlaikytas pontifikales šv. Mišias ir gražų pamokslą. Dėkojame J. M. prelatui J. Miliauskiui už asistą prie šv. Mišių. Reikiame padėką d. g. kun. P. B. Pauksčiui ir kun. A. G. Ežerakiui—garbės diakonams; kun. A. J. Sinkevičiui—diakonui; kun. V. J. Nanortai—subdiakonui.

Dėkojame ceremonijoje tarnavusiems: kun. A. McNulty, kun. V. Burke, kun. J. L. Savuliui, kun. J. Kazlauskui ir kun. G. J. Teibendžiui. Dėkojame kun. J. F. Baltusevičiui už pasakytą pamokslą lietuviškai.

Reikiame padėką Scrantono diecezijos kunigų chorui—uz labai gražų giedojimą laike šv. Mišių. Dėkojame gerb. klebonams ir dvasiškiams už gausią dalyvavimą.

Reikalui Esant Jums Mielai Patarnaus

Vincent W. Yanaitis Laidotuvių Direktorius (Funeral Director) 48 E. Stanton Street, Hudson, Pa. Tel. W. 5-2416

Reikiame padėką Jėzaus Nukryžiuoto Sesutėms už jų rūpestingą prižiūrėjimą ligoje, nes a. a. kun. Adomas Lopatto prieš mirtį keletą mėnesių sunkiai sirgo, o sesučių pasišventimas ir geras prižiūrėjimas palengvino ligonio skausmus. Dėkojame gerb. kun. Norkūniui už pavadavimą laike ligos.

Dėkojame viet. laikraščiams "The Catholic Light", "The Scranton Times" ir "Scranton Tribune" už platų aprašymą vėlionies gyvenimo. Dėkojame karsto nešėjams K. Blonskiui, K. Pipirui, A. Genevičiui, J. Martinkui, F. Januševičiui ir J. Drazdauskui.

Reikiame padėką už paaukotas šv. Mišias už maldas, už pareikštą užuojautą liūdesio valandose. Dėkojame giminėms, pažintiesiems ir gausiai susirinkusiems palydėti velionį į amžino poilsio vietą.

Visiems reikiame nuoširdų acių!

Kazys ir Stasė Vaičiūnai

W. K. L. MOTERŲ KLUBO NAUJŲ NARIŲ VAJUS

Wyoming Klono Lietuvių Moterų Klubas susirinkimas įvyks antradienį, balandžio 30-tą, City Club Room, Bennett Bldg., Wilkes-Barre. Taipgi tą dieną prasidės klubo naujų narių vėjus, kuris užibaigs gegužės 27, 1946. Koresp. A. G.

SODALINETIS RENGIA PRAMOGĄ

Wilkes-Barre Svč. Trejybės parapijos sodalietės turės didelę pramogą trečiadienio vakarą, gegužės 1-ą, Sterling Hotel. Rengtųjų komiteto pirmaėde yra pi-lė Ona Senkiūtė. Užkviēda publikā dalyvauti. Koresp. A. G.

PIRMIEJI ĮSPODŽIAI AMERIKOJE

Baltimore, Md. — Šis žiaurus karas, neapsakomai skaudžiai palietęs Lietuvą, neaplenkė ir jos pranciškonų. Jų ateiciai ir toliau neišėjant, neliko nieko kito, kaip tik tuo tarpu kurtis ir organizuotis Amerikoje ir tenai gerai susitvarkius, savo veiklą išplėsti įvairiuose kraštuose gyvenančių lietuvių tarpe. Tuo tikslu ir mes keturi, būtent, tėv. Viktoras Gidžiūnas, tėv. Barnabas Mikalauskas, tėv. Modestas Stepaitis ir tėv. Leonardas Andriekus, Pranciškonų generolo iš Italijos buvome atsiųsti į Ameriką.

Dėl įvairių neapramatytų kelionės kliūčių atvykome žymiai vėliau, kaip buvome manę atvykti. Išlipome balandžio 13-tą Baltimore's uoste. Jau, tur būt, taip norėjo pats Dievas, kad mūsų laivas pasuktų į šį miestą, kuriame prieš keletą metų buvo rasta didė geradarė p. Claytonienė, savo stambia pinigine auka labai parėmusi lietuvių pranciškonus šioje šalyje. Uoste mūsų dėmesį atkreipė daugybė didelių laivų, kurie aiškiausia kalbėjo apie Amerikos galybę vandenyse. Išlipome iš laivo, labai malonu buvo rasti čia iš Greene atvykusį mūsų pasitikti gerb. klieriką K. Mokevičių ir nemažą pasauliečių lietuvių būrelį.

Pasiviekinę ir pasidaliję gerai pasisekusius kelionės įspūdžiais, buvome pakviesti pas savo didelį geradarį gerb. kun. dr. L. J. Mendelį, Baltimore's Sv. Alfonso lietuvių parapijos kleboną, pas kurį tuoj pasijutome, kaip savo namuose. O tie namai iš tikrųjų buvo labai gražūs ir jaukus: pačiame miesto centre į dangų kylanti gotiško stiliaus bažnyčia ir prie jos prisiliejęsi didelė klebonija. Ilgą laiką gyvenus svetimoje šalyse, viskas čia atrodė lietuviška ir sava.

Tai ypatingai gyvai pajutome sekmadienio rytą bažnyčioje. Seniai bematyti nos didelis lietuvių būrys pamaldose, lietuviškas žodis sakykloje, gražiai skambančios giesmės vaizdžiai priminė toli palikusią tėvynę. Pasižvalgius po šios šventovės vidų, gavosi įspūdis, kad ji turi labai rūpestingą ir darbštų sei-

mininką. Bažnyčios vidus remontuojamas, visur švara, visur tvarka! Gražios Verbų sekmadienio pamaldos praėjo labai įspūdingai. Po pietų buvo stacijos vakare šventoji valanda.

Tą pačią dieną taip pat teko dalyvauti gausingame Baltimore's lietuvių Draugijų Tarybos susirinkime ir susipažinti su jos pirmininku p. J. Miceika, vice pirmininku p. V. Petruška, sekretore labai energinga p. Veronika Mikauskiene ir daugeliu kitų Baltimore's lietuvių. Man teko garbė net atidaryti patį susirinkimą malda ir pirmajam pasveikinti šio miesto lietuvių pranciškonų ir Lietuvos pabėgėlių Italijoje vardu. Savo kalboje padėkojau jiems už suteiktą pagalbą ir trumpai papasakojau apie lietuvių vargus Italijoje. Po manęs kalbėjo seneniai iš Švedijos atvykę stud. p. Jurgis Savaitis, vaizdžiai nušviesdamas dabartinį Lietuvos kryžiaus kelią. Kiek keistoka buvo išgirsti, kad vis dėlto kai kas iš vietinių nenorėjo tikėti prelegento žodžiais, kurie iki 1944 m. pats savo akimis matė rusų ir vokiečių darbus Lietuvoje.

Po susirinkimo buvo padaryta rinkliava Lietuvos pabėgėliu naudai. Gražu ir kartu graudu buvo žiūrėti, kaip nuoširdžiai Baltimore's lietuvių aukovo savo sunkiai uždirbtus pinigus. Jų geros širdies tikrai niekad neužmirš Europoje vargstą jų brolius!

Pasikalbėjus su Baltimore's lietuvių ir pabuvus valandėlę jų tarpe, gavosi įspūdis, kad jie, savo energingą klebono kun. dr. L. J. Mendelio ir vikaro kun. Dubinsko vadovaujami, dirba su pasišventimu ir drąsa. Todėl nelieka nieko kito, kaip tik palinkėti gerb. klebonui ir visiems Baltimore's lietuviams gausios Dievo palaimos tolimesiam veikimui ir visų pranciškonų vardu padėkoti jiems už parodytą mums nuoširdumą. Jų tarpe, taip maloniai ir greitai prabėgo Verbų sekmadienis! O tai juk buvo mūsų pirmoji diena Amerikoje.

Tėv. Leonardas Andriekus, O. F. M.

DIRIGUOS DIDŽIULI CHORĄ

MUZIKAS B. VOVERIS

Vargonininkas Bronis Voveris, vienas išymiausių Amerikos bažnytinį muzikų tarpe, diriguos Sv. Kazimiero parapijos didžiulį chorą—koncerto programoje gegužės 8, 1946, West Pittston High School auditorijoje.

Koncerto programoje dalyvauja nauja meno pažiba panelė Polyna Stoškiūtė. Norintieji įsigyti tikietus, kreipkitės į klebonijos ofisą: 64 Church St., Pittston, Pa. Tel. Pittston 873. Bilietai: \$3.00—rėmėjams, \$1.50 generalinė įžanga.

Swoyerville LRKSA 77-TOS KUOPOS NARIAMS

Dėl Velykų šventės, 77 kuopos susirinkimas iš balandžio 21-mos nukeltas į balandžio 28-tą. Įvyks paprastoj vietoj ir laiku. Visi nariai—narės, teiktės dalyvauti susirinkime. V. Montvila, sek.

Baltimore, Md.

Garbingi Svečiai

Verbų sekmadienį per sumą sanktuarijoj matėsi keturi kuklūs Sv. Pranciškaus dvasios sūnūs. Mūsų klebonas kun. dr. Mendelis, darydamas savaitės pranešimus, paskelbė visiems, kad tai keturi lietuviai tėvai Pranciškonai, ką tik atvykę šėtadienio vakare iš Italijos.

Kaip lietuviškai, taip angliskai kun. Mendelis pareiškė, kad Kristus dar ir šiandien yra kryžiuojamas. Poncijus Pilotas pamerkė Kristų mirčiai pirmąjį penktadienį. Šių laikų Pilotas-Stalinus turi pasmerkt mistinį Kristų, tai yra Jo Bažnyčią ir persekioja jos narius baidesniu, negu Nerono arba Dioclecijono, žiaurumu.

Mūsų svečiai, tai kun. Gidžiūnas, Mikalauskas, Stepaitis ir Andriekus. Jų laivas atplaukė Baltimore's uostan. Klierikas Kazimieras Mokevičius atvyko ju sutikti ir jie visi rado pastogę pas mūsų kleboną kun. dr. Mendelį. Antradienį išvyko pas savo brolius Pranciškonus į Mount St. Francis, Greene, Maine, kur Tėvai Justinas Vaškys, Juvenalis Liauba ir Agnėlius Krasauskas laukė jų atvykstant. Susitūpėję Tėvų Pranciškonų įėjoms čia, Amerikoje, galima tikėtis didesnių darbuotės mūsų išveivijoje.

Sveikiname atvykusius viengencius. Lai gausiausia Dievo palaima lydi jų žygius. Kiek teko sužinoti, kun. dr. Mendelis jau kreipėsi pas Pranciškonų vyresnįjį tėvą Vaškį, kad paskirtų vieną iš naujai atvykusių kunigų vesti misijas prieš Motiną Dievą, gegužės 5-12, nes tėvas Gabrieliūs, kurs buvo pasižadėjęs tai padaryti, sunkiai sergą ir negalės pribūti. Tai yra vilties, kad arčiau galėsime susipažinti bent su vienu svečiu.

J. Savaičio Prakalbos

Balandžio 14 J. Savaičio prakalbos gerai pavyko. Publikos buvo gana daug. Kalba buvo labai įdomi. Mes išgirdome, kaip mūsų tėvynė žudoma, kaip ją reikia gelbėti ir nuo ko. Aukų surinkta \$152.54 ir pasiūstos Tarybos centrai.

Dar reikia pabrėžti, kad Savaičio prakalbų didžioji publikos dalis gana ramiai klausėsi. Kalbėtojas turi aiškią iškalbę. Kada jis minėjo, kad Lietuvos žmonės šiandien žūsta nuo komunizmo ir stalinizmo ir tt., mūsų komunistėlius pradėjo šurpuliai krestii jie pradėjo šūkauti. Leista duoti

klausimus. Visi klausimai buvo atsakyti labai puikiai. Kalbėtojas taikliai atsakė ir publika gausiai plojo už atsakymus.

Prakalbose taip pat dalyvavo trys tėvai pranciškonai, diena prieš tai atplaukė į Baltimore iš Italijos. Tėvas Leonardas Andriekus pasakė kalbą apie pabėgėlius Italijoje. Susirinkime dalyvavo taip pat tėvas Barnabas Mikalauskas ir tėvas Modestas Stepaitis.

NUOŠIRDI PADEKA

Sv. Pranciškaus Seserys ir kapelionas kun. J. V. Skripkus nuoširdžiai dėkoja kun. P. Lauமாகျီ. St. Clair, Pa., Sv. Kazimiero parapijos klebonui, už didelę paramą Sesučių naujos kopulycios statybai suteiktą.

Kovo 7 d. kun. J. Skripkus bažnyčioje pasakė trumpus pamokslus, o Sv. Kazimiero parapijos gerasirdžiai žmonės sudėjo arti tris šimtus dolerių.

St. Claire žmonės nuostabiai kuklūs ir nusizeminę, nes aukavę po \$25.00 ir \$30.00 savo vardo nei pavardės nepadaė. Jie atsimena, kad Gerasis Dievas žino jų gerumą Jo darbas ir jiems gausiai atmokės.

Sv. Pranciškaus Seserų Vienuolynas jau nekartą yra patyręs Sv. Jurgio parapijos žmonių gerasirdingumą. Ir dar iš naujo turi būti jiems dėkingas už jų gausią paramą Naujos Koplytėlės reikalui, nes per kapeliono kun. J. V. Skripkaus rinkliavą jų bažnyčioje padarytą kovo 31 d. buvo suaukota \$700.45. Prie to daug prisidėjo gerasirdis Sv. Jurgio parapijos klebonas kun. V. Martusevičius.

Jūsų gerų širdžių mes niekuomet neužmiršime ir siūsiame savo maldas prie Aukščiausiojo Sosto atlyginti jums Savo Apvaizda čia žemėje ir amžina linksmybe Jo Karalystėje.

Dėkingos Seserys ir Kopelionas Kun. J. V. Skripkus

Prof. Elisonas, įžymus Lietuvos zoologas ir tautotyrrininkas numirė 3. m. sausio mėn. 4 d. Weisbadene miesto ligoninėje. Palaidotas Hanau kapinėse.

Nuostabi Klaus

Du airiai eina keliu ir kalbasi: — Patrikai, ar matai ten toluoje auodonu stogu daržinę? — Matau,—atsakė Patrikas. — Na, ar matai, kaip ant daržinės togo vaikštinėja muselė,—vėl klausia "Vikas". Patrikas, kiek pamatė,—atsakė: — Matyti jos nematau, bet girdžiu, kaip ji vaikštinėja!

Omaha, Nebr.

Nauja Draugija

South Omahos žmonės įsteigė naują draugiją ir pavadino ją "South Omaha's Council". Šioji draugija vienija visas kitas draugijas, kad iš vieno būtų galima veikti dėl mūsų miesto gerovės. Kovo 31 dieną lietuviai labai gausingai dalyvavo ir beveik kiekviena draugija buvo atstovaujama.

Paminėjo 35 Metų Sukaktį

Kovo 31-mą Ražancavos draugija gražiai paminėjo 35 metų sukaktį. Per pirmas Mišias visos narės ėjo bendrai prie šv. Komunijos ir kun. Juozas Jusevičius pasakė pritaikintą pamokslą. Jis nuoširdžiai linkėjo draugijai pasisekimo ateityje.

Kareiviai Perka Namus

Kai kurie kareiviai sugrįžę namon, perka sau namus netoli mūsų bažnyčios. Nusipirko S. Politika. Juozas Kansleris, Juozas Zakaras ir kiti. Jaunikaiciai labai gerai daro, kad apsigyvena prie mūsų lietuviškos įstaigos.

Numirė San Francisco, Palaidota Pas Mus

Kovo 31 d. ponia Chase žuvo San Francisco mieste automobiliu nelaimėje. Kadangi gyvenama Omahoje ji priklausė prie mūsų parapijos, buvo jos didele remėja, tai jos palaikai buvo parvežti į Omahą ir palaidoti iš mūsų bažnyčios. Paliko nuliūdime vyrą ir keturis vaikus. Paskutinis vaikutis pasiliko vos 5 metų. Vietinis

NOREIKŲ LAIDOJIMO ISTAIGA. JUOZAS NOREIKA Laidotuvių Direktorius. Reikalui esant, visuomet pasirėngę suteikti nuoširdų ir maldagų patarnavimą. 2428 North Main Avenue, Phone 2-5722, Scranton, Pa.

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS. Kiekvienas Lietuvos Katalikas Turi Galimybės Pasirinkti Gražiausią Lietuviu Kalbą Išleistą Maldaknygę Prieinama Kaina. Pasinaudokite Proga. DIDYSIS RAMYBES SALTINIS. Surinko ir išleido kun. P. M. Juras. Kaina \$3.50. SVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. ZYMAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS. ANIOLAS SARGAS, Juodais apdarais (originali kaina \$1.50) 1.00. DANGAUS ZVAIGZDUTĖ, Juodais apdarais (originali kaina \$1.50) 1.00. MALDU VAINIKELIS (originali kaina 70 centų) .50. MALDU RINKINELIS, Juodais apdarais 40. "GARSO" ADMINISTRACIJA 73 E. South St. (P. O. Box 32) Wilkes-Barre, Penna.